LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 4. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912 KETVIRTADIENIS, SAUSIO-JAN. 22, 1942 VOL.-METAI XXVI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Lietuviški komunistai, vieton muštis į krūtinę ir gailėtis už savo prasikaltimus Amerikai ir kitoms demokratijoms, kiek tik įmanydami puola kitas lietuviškas sroves ir jų veikėjus stengdamiesi įrodyti jų neištikimybę Amerikai. Bergždžias jų darbas. Kailiamainius visi pažįsta.

Sausio1 prasidėjo L. Vyčių naujų narių vajus, baigsis kovo 1. Kaip Susivienymas vajaus laiku kviečia ir ragina visus veikėjus prie talkos, taip yra svarbus ir Vyčiams padėti stiprinti jų organizaciją. Vyčiai yra jaunimo organizacija turinti didelių nuopelnų Tautai ir Bažnyčiai. Būtų gerai, kad Vyčių kuopos atgytų visose lietuvių kolonijose. Dabar gyvename tokį momentą, kad svarbu pasirodyti savo veikimu Amerikos ir Lietuvos gerovei. Vyčiai ir toliau prilaikys jaunimą prie lietuviško veikimo. Tad padėkime vyčiams sustiprinti jų eiles ir veikimą.

U. S. diplomatai deda pastangų, kad Pan-American konferencija Rio De Janeire vienbalsiai pasisakytų prieš ašies valstybes ir už bendradarbiavimą su alijantais. Bet nesnaudžia ir nazių agentai. Jiems rūpi padaryti bent spragą amerikoniškų respublikų bloke. Iki šiol labiausia atsispyrus Argentina, kurios diplomatai užima neaiškią poziciją. Ar pavyks pritraukt Argentiną prie bendro bloko prieš ašies valstybes, netrukus paaiškės, nes jai duota kelios dienos apsispręsti ir pasirinkti kelią.

U. S. submarinai nardo ir skandina priešo laivus prie pat Japonijos krantų. Ateis tas laikas, kada ugnis kris japonams ant galvų iš Amerikos lėktuvų. Tada jie pradės suprasti, kad svetimų teritorijų puolimas yra pavojingas darbas.

Amerikos lyderiai pataria kritiškai žiūrėti į žinias apie neramumus Vokietijos viduje ir apie Hitlerio likvidacijas garsiausių generolų. Sako, tos žinios gali būti tyčiomis skleidžiamos, kad nukreipti alijantų dėmesį nuo savo planų, sumažinti jų karinius pasiruošimus. Deje, nazių triksai ne naujanybė. Dėl to atsargumas reikalingas.

SLA organas "Tėvynė" paskelbė nominacijų davinius. Dabartiniai vykdomosios tarybos nariai surinkę daugiausia balsų. Netrukus įvyks antrieji balsavimai. Išnominuotus ir išbalsuotus kandidatus dar tvirtina seimas.

Iki šiol prie Vasario 16-tos rimtai rengiasi tik Chicaga ir Brooklynas. Laikas pasijudinti ir kitoms kolonijoms.

PRIEŠO SUBMARINAI VEIKIA PRIE U. S. KRANTŲ

U. S. AZIATIŠKAS LAIVYNAS NUSKANDINO PENKIS JAPONŲ LAIVUS

LYBIJOJE ANGLAI UŽĖMĖ HELFIRE PASS, NELAISVĖN PAĖMĖ APIE ŠEŠIS TŪKSTANČIUS NAZIŲ IR ITALŲ

Sausio 16-tą Washingtonas paskelbė, kad aziatiškas U. S. laivynas Tolimuose Rytuose paskandino 3 priešo transportinius ir 2 didelius japonų įkrovos (cargo) laivus.

Pereitą savaitę ašies submarinai pasirodė visai arti U. S. krantų. Vienas submarinas užatakavo U. S. laivą tik 19 mylių atstumoje nuo Long Island, N. Y. Prie Montauk Point, 60 mylių nuo Long Island priešo submarinas ištorpedavo Panamos tankerį "Morness".

Sausio 18-tą ašies submarinai prie Amerikos krantų ištorpedavo kitus du laivus.

Maskva skelbia, kad paskutinė nazių tvirtovė Maskvos fronte—Možaisko miestas — yra atimtas. Miesto gatvėse ir apielinkėse ėjo atkaklios kovos. Bolševikai sako, kad apie 100,000 nazių randasi jų replėse ir jiems gresia sunaikinimas arba pasidavimas nelaisvėn.

Amerikiečių ir filipiniečių armijos, susilaukę sustiprinimų, netik atlaiko japonų atakas, bet atsiima prarastas pozicijas. Kiekviena nauja japonų ataka jiems brangiai atsieina.

Sausio 18-tą stiprios japonų lėktuvų jėgos bombordavo Singapore. 130 gyventojų žuvo, 100 sužeistų. Malėjos fronte alijantai rodo didesnį pasipriešinimą. Japonus sekmingai pliekia nesenai atgabenti australiečiai. Pranešimai sako, kad prieš 1 australietį krinta 8 japonai. Alijantai siunčia naujus sustiprinimus Malėjon sulaikyti japonų žygiuotę Singapore linkui.

Sausio 17-tą Lybijoje anglai užėmė Hellifire Pass. Čia paėmė nelaisvėn apie 6,000 nazių ir italų. Dabar anglai galės mesti daugiau jėgų žygiuotei prieš Tripolį, kurį ašies jėgos pasirįžę ginti iš paskutiniųjų.

Sausio 19-tą ašies submarinas, pagal North Carolina krantus, ištorpedavo U. S. tankerį "Malay", 12,000 tonų talpos. Yra žuvusių ir sužeistų.

Sausio 19-tą U. S. laivyno autoritetai paskelbė, kad Atlantike, netoli Amerikos krantų, ašies submarinas ištorpedavęs U. S. tankerį "Allan Jackson", 6,635 tonų talpos. Žuvo 22 asmenys.

Sausio 19-tą Washingtonas paskelbė, kad sausio 17-tą Celebes salos padangėse, holandų Indijose, įvyko didelės amerikiečių ir japonų lėktuvų kovos. Amerikiečiai numušę 9 priešo lėktuvus, o patys praradę 2.

VISAS AZIATIŠKAS U. S. LAIVYNAS IŠGELBĖTAS

Washingtonas — Sausio 14-tą paskelbta, kad admirolui Thomas C. Hart pavyko išgelbėti visą aziatiškąjį U. S. laivyną, kuris dabar koncentruojamas priešo puolimams.

Net iš Cavite bazės, kuri randasi 30 mylių nuo Filipinų sostinės Manilos, pavyko išvesti visų rūšių karo laivus ir išgabenti visus rekordus, visas reikmenis ir sunaikinti visus industrinius įrengimus.

MOKOSI TŪKSTANTIS ŽMONIŲ

Vilniuje veikiančiame suaugusiųjų švietimo institute mokosi apie 1,000 žmonių. Veikia tokie skyriai: administracijos, bendrojo lavinimosi, knygvedybos, mašinraščio, prekybos mokslo ir technikos. Netrukus manoma pradėti laikyti paskaitas iš žemės ūkio ir namų ruošos srities. Institute dėsto 34 mokytojai.

Detroit, Mich. — Sausio 14-tą dėl gaisro žuvo Mrs. Mabel Tardiff ir 3 jos vaikai.

PATARIA ŽIŪRĖTI KRITIŠKAI

Washingtonas. — Sausio 14-tą U. S. laivyno sekretorius Knox įspėjo amerikiečius kritiškai žiūrėti į visas žinias apie neramumus Vokietijos viduje. Tos žinios eina iš pačios Vokietijos ir jos okupuotų teritorijų. Jau tas vienas dalykas meta įtarimą, kad vokiečiai gal tyčiomis varo tokią propagandą, kad sulaikyti Ameriką nuo karinių prisirengimų.

PASIKORĖ ĮŽYMUS KOMPOZITORIUS

New York.—Sausio 15-tą jo paties apartmente atrado pasikorusį kompozitorių ir leidėją F. Fisher, 65 metų amžiaus. Jis yra parašęs virš tūkstančio dainų meliodijų, kai kurios iš jų plačiai žinomos ir dainuojamos. Velionis paskutiniais laikais nesveikavęs.

REIKIA KUO DAUGIAUSIA TANKŲ

Washington.—Sausio 13-tą W. L. Willkie, kalbėdamas majorų konferencijai, nurodė, kad karo laimėjimui reikia pagamintI kuo daugiausia tankų.

PHILADELPHIJOJE JAU PRIRAŠYTA 16-KA APLIKANTŲ

GEN. ORGAN. PR. KATILIUS DARBUOJASI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS RIBOSE

Praeitą savaitę prasidėjo specialaus LRKSA naujų narių vajaus akcija Philadelphijos rajone. Darbuotė pradėta Šv. Kazimiero lietuvių parapijos ribose, kur klebonauja darbštus ilgametis LRKSA narys **kun. I. Valančiūnas**, vikarauja L. R. K. S. A. narys **kun. Vėžis** ir **kun. Raila.**

Philadelphiečiams į talką atvažiavo LRKSA generalinis organizatorius P. Katilius ir kartu su Pranu Kundrotu ir kun. Raila prirašė sekančius naujus aplikantus: Jonas Velius, Pranas A. Mažeika, Teresė P. Mažeikaitė, Elena Bielskytė, Elžbieta Rimdeikytė, Matas Pupis, Albertas C. Rupšis, Matilda Karpienė, Juozas V. Jakštis, Sophie A. Kateiva, Madeline Kolojeskis, Joan Kolojeskytė, Richard Kolojeskis, Julė Danielius, Adolfas Kozelskis ir Adolfas Vyšniauskas.

Džiugu pranešti, kad iš prisirašiusių aplikantų beveik visi yra jaunosios kartos, kas parodo, kad lietuvių jaunimas gerai supranta ir atjaučia vyresniųjų nuveiktą darbą ir stoja jų pėdose, toliau vykdinti tą brangųjį darbą. Jie patys prisirašo ir laikui bėgant prikalbins kitus savo draugus.

Gen. organizatorius ir šią savaitę darbuojasi Šv. Kazimiero parapijos ribose, o paskiau vyks į Šv. Jurgio lietuvių parapiją, Richmond ir Šv. Andriejaus lietuvių parapiją, North Phila. Jeigu bus laiko, norėtų pasiekti ir lietuvių parapijas Chestery ir Camden, N. J.

Lauksime iš Philadelphijos daugiau rezultatų.

PULK. LINDBERGH GAVO TARNYSTĘ

Washingtonas. — Sausio 15-tą karo departamentas priėmė tarnystėn žinomą pulkininką Charles Lindbergh. Jis tarnaus techniškų atradimų (technical research) skyriuje.

Pulk. Lindbergh 8 mėnesiai atgal rezignavo iš Oro Korpuso rezervo pulkininko vietos ir pradėjo važinėti po šalį su kalbomis kritikuodamas administracijos užsieninę politiką. Japonams užatakavus Ameriką, kaip daugelis kitų kritikų, pulk. Lindbergh pakeitė savo taktiką ir eina iš vien su administracija.

TURI MOKYTIS VOKIŠKAI

Nuo lapkričio pabaigos veikia vokiečių kalbos kursai Kauno miesto ligoninės tarnautojams. Tuos kursus lanką gydytojai, gailestingosios seserys ir pagalbinis personalas, iš viso apie 100 žmonių.

LIETUVIŲ DAKTARAI MOBILIZUOTI

"The New York Times" sausio 8 dienos numeryje paskelbė Karo Departamento gautą iš Europos pranešimą, kuriame smulkiai išdėstoma vokiečių kariuomenės vargai rusų fronte.

Be vokiečių kariuomenėje ir užimtuose kraštuose plinančios dėmėtosios šiltinės pastaruoju metu tarp vokiečių kareivių paplitęs gripas, kuriuo serga net iki pusės kareivių kai kuriuose daliniuose. Šią padėtį dar labiau sunkina netekimas didelio skaičiaus daktarų kovose su rusais. Vokiečių daktarų vietos dabar esą užpildomos lietuvių, latvių ir estų daktarais. LGKSB

KANADA IŠKRAUSTYS SVETIMŠALIUS

Ottawa, Kanada.—Sausio 14-tą Kanados vyriausybė išleido parėdymą, pagal kurį visi svetimšaliai-priešai bus iškraustyti iš Britų Kolumbijos apsaugos rajonų. Tuose rajonuose randasi apie 25,000 japonų. Galės pasilikti savo vietose tik tie, kurie turės policijos leidimus.

PREMJERAS CHURCHILL SUGRĮŽO ANGLIJON

Londonas. — Sausio 17-tą sugrįžo premjeras Churchill ir jo palydovai. Churchill atlankė U. S. ir Kanadą, atlaikė svarbias konferencijas su Prez. Rooseveltu ir kitais U. S. ir Kanados oficialais. U. S. Kongrese ir Kanados parlamente pasakė kalbas.

KUOPOS, RUOŠKIT SEIMUI ĮNEŠIMUS

SEIMAS ĮVYKS BIRŽELIO MĖNESĮ, 1942, HARTFORD, CONN.

LRKSA 53-čias Seimas ivyks birželio mėnesio antroje pusėje, Hartford, Conn. Tikrosios Seimo dienos bus paskelbtos vėliau, kai visi reikalingi susitarimai dėl pamaldų, sijų vietos ir t. p. bus galutinai atlikti.

Kuopos, ruoškite Seimui įnešimus ir siuskite Įstatų Komisijai prisilaikant konstitucijos 5-jo straipsnio, 1, 2 ir 3 paragrafų:

1. Bile geram stovy kuopa ar narys turi teisę paduoti sumanymą taisyti Konstituciją

2. Toks sumanymas turi būti pasiųstas raštu Konstitucijos ir Įstatų Komisijai ne vėliau devyniasdešimt (90) dienų prieš Seimą. Komisija tokius pataisymus, jeigu jie nepriešingi valstybių įstatymams, studijuos ir paskelbs Susivienymo organe nevėliau trisdešimt (30) dienų prieš Seimą.

3. Visos pataisos liečiančios Susivienymo Konstituciją, Įstatus ir taisykles, turi būt pasiųstos tiesiog Statutų Komisijai. Tiktai šiai komisijai rekomenduojant tokios pataisos bus patiektos Susivienymo sekančiam Seimui apsvarstyti.

Kitus 53-jį Seimą liečiančius reikalus paskelbsiu vėliau.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

DIENOS ŠVIESOS TAUPYMO BILIUS

Washingtonas. — U. S. Kongresas be didesnių ginčų priėmė Dienos Šviesos Taupymo bilių, kuris įeis galėn į 20 dienų prezidentui pasirašius.

Pagal tą bilių visoj šaly laikrodžiai bus pavaryti vieną valandą pirmyn. Tas įstatymas, tur būt, veiks iki karo pabaigos.

NACIONALISTŲ PARTIJA UŽDARYTA?

Bernas. — Kaip jau buvo pranešta, Vokietijos reicho komisaras "Ostlande" išleido naują patvarkymą dėl draugijų ir politinių organizacijų, pagal kurį visos politinės partijos turi sustabdyti savo veikimą. Taip pat buvome rašę, kad lietuvių nacionalistų partijai leista toliau veikti.

Dabar gautas dar nepatikrintas pranešimas, kad esanti uždaryta ir Lietuvių nacionalistų partija. Ar ši pranešimą reikia suprasti, kad minėta partija visai uždrausta ar kad ji uždaryta tiktai formaliniais sumetimais, ryšium su minėto patvarkymo išleidimu, tuo tarpu žinių neturime.

VILNIUJE PADAŽNĖJO ĮSILAUŽIMAI

Vilniuje paskutiniuoju laiku padažnėjo įsilaužimai į maisto produktų krautuves. Po įsilaužymų į kelias "Maisto" bendrovės krautuves, nakties metu apiplėštos trys "Rūtos" kooperatyvo krautuvės. Pavogta pinigai ir dideli cigarečių, degtinės ir kitų prekių kiekiai.

Bernas.—Gaunama žinių, kad Lietuvos Raudonasis Kryžius gruodžio pradžioje buvo uždarytas ir peretvarkyta į Savitarpinės Pagalbos Draugiją.

ŠIURPI LĖKTUVO KATASTROFA

Las Vegas, Nevada.—Sausio 16-tą Las Vegas kalnuose sudužo didelis transportinis lėktuvas.

Žuvo 22 asmenys, tarp kurių randasi garsi artistė Carole Lombart, Clark Gable žmona, jos motina ir 12 U. S. armijos lakūnų.

Lėktuvas nukritęs užsidegė. Žuvusių kūnai taip sunaikinti, kad sunku atpažinti.

VISŲ OKUPANTŲ KALBOS YRA VIENODOS

"Deutsche Zeitung im Ostland" rašo, kad šiaulių apygardos vokiečių komisaras Gewecke apsilankęs Tauragėje. Čia prekyvietės aikštėje buvę įrikiuoti 156 policiniai kaliniai, kurie "sovietų okupacijos metu buvo bolševikų suklaidinti ir išnaudojami nusikalstamiems darbams". Komisaras Gewecke pareiškęs, kad 'naujosios Europos fiureris' Adolfas Hitleris politiniams kaliniams dovanojąs laisvę. Jie išsėdėję kalėjime kelis mėnesius arba buvę laikomi policijos priežiūroje. Toliau komisaras, kreipdamasis į paleistuosius, pareiškęs: "Jie visuomet turi atsiminti, kad vokiečiai atėjo į šią žemę kaipo lietuvių tautos draugai. Kartu su vietine krašto administracija jie (vokiečiai) darys viską, kad kiek galima greičiau pašalinus karo žalą ir pėdsakus." Tenka pastebėti, kad panašiai kalba visi okupantai, ar jie būtų rusai, vokiečiai ar japonai.

TRAUKINIO NELAIMĖJE ŽUVO 5 ASMENYS

Little Rock, Ark.—Sausio 16-tą traukinio nelaimėje žuvo 5 asmenys, tarp kurių 4 U. S. armijos kareiviai. Sužeistų 27 iš jų 21 kareiviai.

VAJAUS METU VISI NARIAI IR NARĖS PRISIDĖKITE PRIE LRKSA AUGINIMO

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

IŠTIKIMAI IR SĄŽININGAI ATLIKIME SAVO PAREIGAS

Nėra abejonės, kad netrukus Jungtinės Amerikos Valstybės militariu žvilgsniu bus tvirčiausia valstybė visame pasaulyje.

Amerika troško taikos ir tikėjo visų tautų geru sugyvenimu, dėl to kuo mažiausia rūpinosi militariais reikalais. Jos kariuomenė, palyginti, buvo maža. Kai kitose šalyse jaunuoliai, sulaukę nustatyto amžiaus, turėdavo atlikti militarės tarnystės prievolę, Amerika rėmėsi tik savanoriais ir iš jų pasirinkdavo reikalingą skaičių kareivių. Agresingos šalys savo kareivius pradėdavo lavinti nuo vaiko amžiaus. Naziai, subudavojimui savo militarės mašinos, panaudojo tam visas mokslines, darbo, industrijos jėgas ir kone visą valstybės turtą.

Štai dėlko agresingoms valstybėms pradžioje visur sekėsi. Jos prisirengę. Tą labai teisingai apibudino Prezidentas Rooseveltas savo istorinėje kalboje pasakytoje sausio 6 dieną U. S. Kongresui. Jisai pataria gerai pažinti savo priešą ir jo jėgas. "Jis yra galingas ir klastingas, žiaurus ir žvėriškas", sako Prezidentas. "Per ilgą laiką jis rengėsi šiam karui — jis planavo, konspiravo, lavinosi, ginklavosi, kovojo. Mes jau paragavome pralaimėjimo. Mus gali ištikti tolesni blogi smūgiai. Pripažinkime, kad šis karas gali būti sunkus karas, ilgas karas, kruvinas karas ir brangus karas."

Prezidentas labai sumaniai pataria pažinti priešo jėgas ir nepasitikėti vien savo didumu. Amerika dabar turi trumpu laiku padaryti tą, ką kitos, ypatingai agresingos šalys, darė per eiles metų. Ir Amerika tą padarys. Tokio susiklausymo, vieningumo, ryžtingumo pavyzdžių, kokį šiuo laiku amerikiečiai parodo, istorijoje amžai pasitaiko.

Amerikiečiai myli savo laisvę, savo demokratišką tvarką ir už šiuos principus jie aukoja savo turtą, sveikatą ir gyvybę. Po Perlų Osto incidento tūkstančiai jaunuolių savanoriai pasisiūlė armijon, kad atiduoti keltoniesiems skilandžiams' apmokėtą atlyginimą. Ir tiduos.

Lietuviai irgi labai branginą laisvę. Ilgų metų fizinė ir dvasinė vergija įsaudė lietuvio širdyje nenakomą laisvės branginimą.

Lietuviai yra dėkingi ir tais žvilgsniais taurūs žmonės. Jie gerai žino ir vertina Amerikos nuopelnus, kuri suteikė jiems ir kitoms žmonėms priegloba ir saugą nuo priespaudos, nekiojimų, sunaikinimų. Dabar kuo geriausia proga parodyt šiai šalai savo dėkingumą. Praktiškiausias būdas—pirkti apsaugos bonus ir ženklelius. Pirkime jų, kiek tik išsigalime. Raginkime, kad ir organizacijos juos pirktų. Pasidarbuokime, kad kiekvienoje lietuvių kolonijoje susidarytų apsaugos bonų ir ženklelių platinimo skyriai.

Toliau remkime Amerikos Raudonąjį Kryžių ir pasidarbuokime sudaryti skyrius, kurie sėtų į talką.

Kai gerai kooperuosime ir pasidarbuosime, turėsime daugiau teisių ir įtakos reikalauti, kad Amerika neužmirštų ir mūsų senos tėvynės Lietuvos—padėtų jai atstatyti savo nepriklausomybę.

Būkime aktyvūs šioje kovoje, kurios tikslas išgelbėti tautas iš diktatorių ir agresorių vergijos, vargo, skurdo ir sunaikinimo.

LENKAI APIE LIETUVIUS

"Free Europe" Nr. 52 iš 1941 m. spalių 31 d. antrašte "The Plight of Lithuanian Policy" patalpino pseudonimu pasirašiusio autoriaus piktą straipsnį prieš lietuvius. Sekant redakcijos prierašu, autorius esąs ilgus metus Kaune gyvenęs lenkų žurnalistas.

Suminėtas žurnalas leidžiamas Londone, Anglijoje. Straipsnyje, tarp kita, puolama visa lietuvių Amerikoje spauda ir išeivija, išskyrus komunistus. Tvirtinama esą kita spauda nepasisakius prieš antrąjį Lietuvos okupantą, vokiečius.

Šis tvirtinimas parodo kokion dūdon autoriaus pučiama. Jeigu jis būtų norėjęs rimtai susipažinti su Amerikos lietuvių spauda ir lietuvių, nekomunistų nusistatymu, jis būtų pastebėjęs, kad laisvuosius lietuvius jokis "išlaisvinimas" ir jokia okupacija, nepriklausomai spalvos, metodų ir tt., nepatenkina. Jie teturi tik vieną siekimą: laisvė ir Lietuvos nepriklausomybė. Šis siekimas yra skersai kelio visokiam okupantui. Jis matomas visiems, kas matyti nori. LGKSB

U. S. ARMIJA IŠ 3,600,000 VYRŲ

Washingtonas — Sausio 15-tą karo sekretorius Stimson paskelbęs, kad vyriausybė pradeda akciją padidinti U. S. armiją iki 3,500,000 vyrų. Pirmos 3 naujos divizijos būtų sudarytos šių metų kovo 15-tą. Proporcionaliai bus didinamos visos karo jėgų rūšys—aviacija, artilerija, pėstininkija ir k. Vyriausybė tuo pačiu laiku rūpinasi išplėsti kariuomenės lavinimo, aprūpinimo ir apginklavimo priemonėmis. Esamos stovyklos didinamos ir naujos įrengiamos.

Apžvalga

JIE GALI DUOTI PAVYZDĮ

Dienraštis "Draugas" reiškia pageidavimą, kad Amerikoje gyvenantys Lietuvos piliečiai, tremtiniai, buvę aukšti valdžios pareigūnai, žurnalistai, organizacijų ir partijų vadai parodytų vieningumo ir veiklos pavyzdį.

"Jų skaičius, tiesa, nėra didelis, rašo "Dr.", bet pakankamas, kad pradėti kokį nors praktišką Lietuvos vadavimo darbą ir svarbiausia—*parodyti Amerikos lietuvių visuomenei gero susiorganizavimo, broliško susiklausymo ir labiausia—glaudaus vieningumo pavyzdį.*

"Šiuo atžvilgiu jie čia galėtų puikiai nusipelnyti Jų vieningumo pavyzdys ir mūsų tautines grupes labiau sulipdytų darnesniam lietuviškam darbui. Ligšiol atrodė, kad mes čia bent kai kuriais klausimais lyg ir geriau susikalbame.

"Jei Lietuvos tremtiniai ir, apskritai, Lietuvos piliečiai ligšiol vis dar nepajėgia tinkamai susiorganizuoti, tai, kaip sau norit, negerai. To susiorganizavimo reikalas, kaip visai aiškiai jaučiame, yra didelis. Darbų tokiai organizacijai labai ir labai yra daug ir svarbių. Juos toliau atidėlioti pavojinga, nes laikas dirba lietuvių tautos nenaudai.

"Prieš porą dienų mes su pasitenkinimu konstatavome faktą, kad jau padaryta Lietuvos piliečių organizacijai užuomazga, kurią mes pasveikinome, nes Lietuvos vadavimo sąjudyje ji turi atlikti svarbių žygių ir suvaidinti didelį vaidmenį. Ir kalbėti, berods, nereikia apie tai, kad pavergtieji Lietuvos žmonės laukia iniciatyvos ir darbų iš tų savo brolių, kurie gyvena laisvuose kraštuose."

"VIENYBĖS, RIMTIES IR MALDOS"

"Darbininkas" reiškia pasitenkinimo, kad lietuviai šį tą daro Lietuvos gerovei.

"Galų gale kad ir nerangiai, šis tas jau padaryta: susibūrė Nepriklausomos Lietuvos Taryba Jei susikūrė, tai ne vien formalumo dėliai. Ji turės veikti, ar bent kol kas apsidairyti, kas bus darytina. Visiems aišku, kad politinė Lietuvos padėtis šiuo momentu labai sunki. Nepriklausomybės perspektyva paini ir miglota. Tad Tarybos uždavinys sudaro nepaprastai sunkią naštą. Netenka abejoti, kad visa mūsų išeivija nuoširdžiai padės Tarybai tą naštą sekmingai pakelti, po ja nesuklupti ir ją įnešti į ištroškusias laisvės sielas. Vienybės, rimties ir—maldos."

MŪSŲ PAGALBA AMERIKAI

"Lietuvių Žinios" ragina Amerikos lietuvius visomis išgalėmis remti Ameriką, kurios pergalė patikrins ir Lietuvai nepriklausomybę.

"Svarbiausia tai visiems gerai ir rūpestingai atlikti savo kasdienines pareigas, sąžiningai mokėti taksus bei atlikti kitas pilietines pareigas.

"Taip pat šiandien svarbu, kad kiekvienas šios šalies gyventojas remtų Amerikos Raudonojo Kryžiaus veiklą pinigais, o kurie gali ir kraujo kvortą, pirktų Valstybės apsaugos bonus. Tuojau nusipirkime artimiausiame laike savo vaikučių vardu apsaugos stampų knygutę ir pratinkime vaikus taupyti pinigus ir pagelbėti Amerikos šaliai.

"Draugijos nuo parengimų taipgi galėtų skirti dalį pelno dėl Amerikos Raudonojo Kryžiaus arba savo pinigus įvestuoti į apsaugos bonus."

LENKIJOS PREZIDENTAS APIE UNIJĄ

"The Polish Review" Nr. 16 iš 1941 m. gruodžio 15 d. antrašte "Poland Speaks" pateikia Lenkijos Prezidento Raczkiewicz pasakytą kalbą.

Daugiau kaip pusė tos kalbos pašvęsta Lenkijos-Lietuvos istorinių santykių analizui. Jis sumini Lenkijos-Lietuvos Uniją, Liublino Aktą, to Akto pagrindinius nuostatus, pateikia ištraukų iš 1413 m. Horodlės Akto, vėlesnio 1446 m. Akto ir priėjna galutinį unijos Aktą 1569 m. Toliau Raczkiewicz įrodinėja, kad toji unija buvusi geografinė ir apsigynimo būtenybė, unijos tradicijos jungusios tas dvi tautas, sunaikinus jų valstybes ir sukilimų metu.

Toji istorinė apžvalga šitaip baigiama: "Dabartinio karo eiga po skaitlingų ir karčių patyrimų patvirtina tokių unijų naudingumą.

Kur toji "naudingoji" unija nuvedė lietuvių tautą ir ką jai naudingo davė—nepasakoma. LGKSB

PASKYRĖ KARO PRODUKCIJOS DIREKTORIŲ

Washingtonas. — Sausio 14-tą Prezidentas Roosevelt as paskyrė Donald M. Nelson ginklų produkcijos direktoriumi. Šis žygis nustebino administracijos patarėjus ir kritikus, kurie siūlė karo produkciją pavesti vieno asmens kontrolei ir padaryti galą "debatuojančios draugijos" metodams.

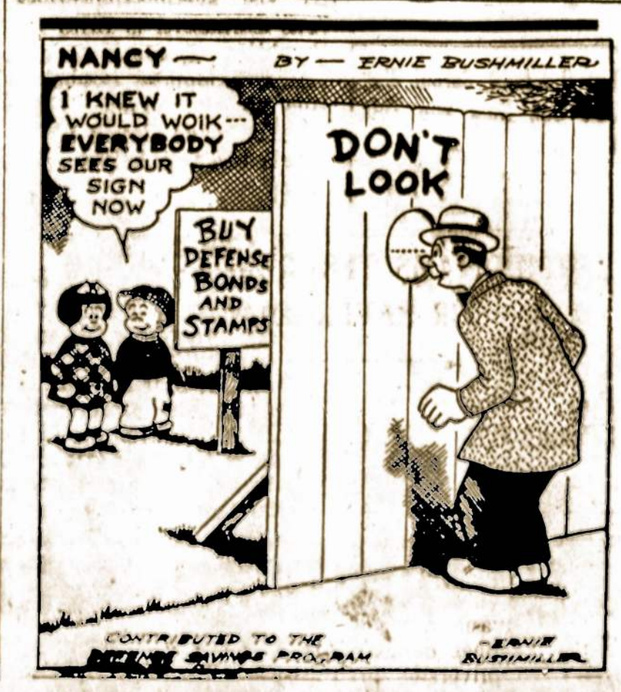

MIŠKINIO PASKAITA APIE GEDIMINĄ

Poetas Antanas Miškinis per Kauno radiją skaitė paskaitą "600 metų nuo Gedimino mirties". Prelegentas charakterizavo Didįjį Kunigaikštį, kaipo plataus valstybinio masto vyrą ir pirmąjį Lietuvos valdovą, kuris nevengė naujenybių, neskiepijo fanatizmo ir nevengė bendradarbiauti su krikščioniškuoju pasauliu. Jis kūrė istoriją nevien kardu; jis įkūrė Vilnių, kur turėjo bujoti kultūra. Naujoje Lietuvos sostinėje buvo leista veikti ir vienuoliams bei statyti savo šventyklas. Miesto garsas greit paplito po pasaulį mokslais ir menu. Vilniaus architektūra liudija apie garbingą praeitį ir apie miesto statytojų skonį. Vilnius greit suliepsnojo idealais ir skleidė vakarų kultūrą į rytus. Gedimino ainiai ne visiškai supratę, kodėl Gediminas nesistengė plėsti ekspansijos ginklu. Jiems atrodę, kad Lietuvai naudingiausia prijungti svetimas žemes. Gediminas gi suprato Tėvynės laimę kiek skirtingai, būtent, vidujinėje stiprybėje ir kultūros stiprėjime.

LENKŲ ĮMONĖS NAZIŲ KARIAMS

Žinomas šveicariečių laikraštis "Neue Zuercher Zeitung" paskelbė straipsnį apie Lenkijos generalinės gubernatūros ūkį. Iš to straipsnio pažymėtina vieta, kur aprašoma, kaip vokiečių administracija tvarko Lenkijoje buvusias pramonės ir prekybos įmones. Tvarkymas esąs vykdomas, vadovaujantis ne tik ekonominiais, bet ir politiniais interesais. Į minėtas įmones esą paskirti vokiečių komisarai. Bet ši priemonė esanti tik laikina. Tos įmonės esančios rezervuotos vokiečių kareiviams, buvusiems fronte. Visa eilė mažesnių įmonių esančios uždarytos, nes laikomasi nusistatymo, jog jos "nesudarančios egzistencijos pagrindo vokiečių tautybės žmogui".

Stambiąsias pramonės įmones Lenkijoje perėmusios vokiečių firmos.

ATEITIES LENKIJA SU LIETUVIŲ MAŽUMA

"Poland Fights" gruodžio mėn. 23 d. Nr. 11, paskelbė Lenkijos Vyriausybės pareiškimą. Dalyje, kurioje kalbama apie ateities Lenkiją, kaipo demokratinę valstybę, pasakyta, kad mažumų grupių teisės būsią pilnai respektuotos. Iš grupių paminėta: slavai, lietuviai ir žydai. Kaip žinia, lietuvių Lenkijoj veik nėra, išskiriant Lenkijos žinioj buvusią okupuotąją Vilniaus sritį. Iš to pareiškimo atrodo, kad atstatomoji Lenkija ruošiasi ir ateityje Lietuvos dalį pasilaikyti. LGKSB

KARO PRODUKCIJA TURĖS 15,000,000 DARBININKŲ

Washingtonas — Sausio 14-tą Office of Production Management generalis direktorius paskelbė, kad 1941 metų pabaigoje karo produkcijoje samdyta 5 milijonai darbininkų, o su 1942 metų pabaiga numatoma turėti 15 milijonų. Sumobilizuoti tokią darbo jėgą bus nelengvas darbas.

"MES ATLIKSIME DARBĄ", SAKO AMERIKOS PRAMONĖ

Administravimo ir Darbininkų Vadai Vienbalsiai Atsiliepia į Prezidento Kalbą

"O. K., p. Prezidente, mes atliksime darbą!"

Tai Amerikos pramonės ir darbininkų vienbalsinis atsakymas į prez. Roosevelto pareikalavimą dėl milžiniško skaitliaus lėktuvų, tankų ir laivų. Kiekviena rasė, kiekviena tikyba šioje šalyje prisidėjo prie kovos duoti mūsų kareiviams pakankamai ginklų sutriuškinti ašį.

OPM ofisas (Gamybos Administravimo Ofisas), valdiška įstaiga, kuriai programos įvykdymas pavestas, tuoj pažadėjo visą programą remti, šiais žodžiais:

"Prezidentas nustatė mūsų tikslą. Mes visas savo jėgas naudosime tam tikslui.

"Mes duosime mūsų kariuomenei 60,000 lėktuvų 1942 m. Mes jiems duosime 45,000 tankų. Jie gaus 20,000 priešlėktuvinių kanuolių. Ir mes pagaminsime 8,000,000 tonų laivų.

"Šiuos daiktus mes pagaminsime subendrintomis pastangomis. Šie dalykai įvyks iš minčių, širdžių ir rankų 130,000,000 laisvų vyrų, moterų ir vaikų.

"Tik laisvi žmonės gali atsiekti to tikslo. Mes galime padaryti. Mes tikrai padarysime."

Pranešimą pasirašo vyriausi gamybos administracijos direktoriai — William S. Knudsen ir Sidney Hillman, abu svetimos kilmės.

Teisėjas Ferdinand Pecora, gimęs Italijoj, telegrafavo p. Rooseveltui Amerikos Vieningumo Legiono vardan:

"Jūsų žodžiai", jis sako, "duoda naujos drąsos ir naują pasitikėjimą dėl 30,000,000 pirmos ir antros kartos Amerikos piliečių, kurie pasiryžę pašvęsti visą savo narsumą, stiprybę, turtą ir net gyvastį, jeigu taip būtų reikalinga, pergalei.

"Mes priimame jūsų įsakymą pašvęsti mūsų energijas apsaugoti prieš sukilimą, rasinę diskriminaciją ir ūgdymą nesusipratimų ir įtarimo mūsų piliečiuose. Jūs kalbėjote už demokratiją. Demokratija dabar veiks."

"Demokratai ir republikonai Kongrese užgyrė jo kalbą. Senatorius Glass, iš Virginijos, seniausias Senato narys, pareiškė visuomenės bendrą nusisttymą, kai jis sakė—"Jeigu mes kovosime taip puikiai, kaip jis kalba, mes laimėsime šį karą".

Ką Sako Lėktuvų Gamintojai

Čia paduodame pareiškimus aviacijos pramonės vadų:

Donald V. Douglas, Douglas Lėktuvų Kompanijos prezidentas: "Gavę reikalingą medžiagą ir įrankius... Amerikos pramonė prisidės prie šių nepaprastų laikų reikalavimų ir nustebins pasaulį."

Hugh Fenwick, Vultee Lėktuvų kompanijos viceprezidentas: "Kiekvienas Vultee vyras ir kiekviena moteris pasiryžę sunkiau dirbti ir atliks savo dalį mums paskirto plano."

Lincoln R. Scafe, generalinis Martin Nebraska kompanijos užvaizda: "Žinoma, mes galime pasiekti šias skaitlines. Faktas ,jog galime jas perviršyti. Jeigu bus reikalinga, mes galėsime pagaminti tiek lėktuvų per metus, kiek gaminome automobilių.

Ir panašiai kalbėjo kitų pramonių šakų vadai. L. W. Scott Alter, Amerikos Įrankių Išdirbystės prezidentas sakė: "Beveik kiekvieną dieną gauname kokį įsakymą, kuris mums atrodo fantastiškas ir neįvykdomas, darbą pradedame ir, su Dievo malone, jis užbaigtas."

C. A. Tilt, Diamond T. Motorinių Karų kompanijos prezidentas Chicagoje: "Kada šie fabrikai tikrai dirbs, mes užpilsime visą pasaulį karo pabūklais."

"Galimas daiktas", sako San Francisco Bay laivų statytojai.

"Mes turėsime samdyti daugiau darbininkų, ypatingai antroj ir trečioj darbo pamainoj (shift)", sako Joseph Moore, Moore Drydock kompanijos prezidentas. "Svarbiausia problema yra gavimas medžiagos ir tas galimas daiktas."

FLIS

LENKŲ IR RUSŲ BENDRADARBIAVIMAS

Sausio 10 dienos "The New York Times" įdėjo korespondenciją iš Londono, kurioje atpasakojama Lenkijos ministro pirmininko generolo Sikorskio laikraštininkams duotas pranešimas. Anot to pranešimo, lenkų armija Rusijooje bus padidinta iš dviejų iki šešių divizijų.

Sikorskis taip pat pareiškęs, kad Lenkija ir Rusija turinti gyventi kartu. Lenkai esą nusistatę nuoširdžiai bendradarbiauti su rusais, nežiūrint rusų provokacijų tuo metu, kai Rusija "žaidė su Vokietija".

Kiek rimtos tos provokacijos buvo, Sikorskis parodęs laikraštininkams Rusijos žemėlapį, kuriame sužymėtos vietos, kuriose apgyvendinti ištremtieji lenkai. Dar esą lenkų tremtinių stovyklų, kurios nesurastos ir todėl žemėlapyje neatžymėtos. Kai kurios tų stovyklų esančios tolimiausiuose Sibiro užkampiuose. Viena esanti net neapgyventoje Nova Zemblia saloje, o kita Prano Juozapo Žemėje, kuriose dėl amžino šalčio veik jokie augalai neauga.

Sikorskis sako, kad tarp pusantro ir dviejų milijonų lenkų buvo deportuota į Sovietų Rusiją. Dabar jie visi esą paleisti. Jis sakė, kad Kuibyševe matęs 700 lenkų, iš kurių 200 vaikų ir kad dešimtis nuošimčių vaikų jau mirę.

Ta pačia proga generolas Sikorskis išreiškęs padėką anglams ir rusams už suteiktą pagalbą. LGKSB

VISKAS PO NAZIŲ KONTROLE

Vokiečių reicho komisaro įsakymu pertvarkomas statistikos darbas. Statistikos davinių rinkimas ateityje leidžiamas tiktai su vokiečių reicho komisaro leidimu. Tuos davinius gali rinkti tiktai statistikos įstaigos.

Reguliariai pirkdami Apsaugos Taupymo Bonus ir Ženklelius jūs paremsite Apsaugos programą ir tuo pačiu laiku padėsite sau ir savo šeimynai.

PREZIDENTO ROOSEVELTO KALBA KONGRESE

(Ištraukos Prezidento Kalbos, Pasakytos Sausio 6, 1942, Apie Mūsų Šalies Stovį ir Amerikos Karo Programą)

Amerikos žmonių dvasinė nuotaika niekada nebuvo geresnė, kaip šiuo laiku—Jungt. Valstybės niekada nebuvo tokios vieningos, kaip šiandien—šalis niekada nebuvo taip pasiryžus imtis rimto darbo.

Japonijos užsimojimas Perlų Uoste buvo įvykdytas, kad mus parblokšti — įgąsdyti mus ant tiek, kad mes atsuktume savo industrijos ir militarę jėgą į Pacifiko rajoną, arba net į savo kontinento apgynimą.

Šis planas neatsiekė savo tikslo. Mes nebuvome parblokšti. Mes nebuvome įgąsdyti arba sumaišyti. Nuotaika tylaus, griežto pasiryžimo, kuri čia pasireiškia, gręsia tiems, kurie konspiravo ir sandarbiavo nužudyti pasaulio taiką. Ši nuotaika įrodo Amerikos žmonių nusistatymą, kad pasaulis ateityje niekad neturėtų taip vėl kentėti.

Žvaigždės ir juostos vėl plevesuos virš Wake ir Guam salų. Narsūs filipinai atsikratys Japonijos imperializmo; ir gyvens laisvėje, saugumoje ir nepriklausomybėje.

Suvienijimas tautų žmoniškumo, medžiaginių ir karinių jėgų prieš mūsų bendrąjį priešą jau yra vykdomas. Tai yra pirmasis tikslas solidarumo deklaracijos po kuria pasirašė 26 valstijos Washingtone, sausio 1 d., 1942 m. prieš ašies jėgas.

Mes, suvienytos tautos, taip panaudosime savo jėgas, kad galėsime smogti savo priešą, kur daugiausia biedies galėsime padaryti. Berlyno ir Tokio militaristai pradėjo šį karą. Bet ji užbaigs susitelkusios ir įpykusios bendrosios žmonijos jėgos.

Jie žino, jog laimėjimas mums, reiškia laimėjimą laisvei.

Jie žino, jog laimėjimas mums, reiškia laimėjimą demokratijos įstaigai — šeimos idealui, paprasto padorumo ir žmoniškumo principams.

Jie žino, jog laimėjimas mums, reiškia laimėjimą religijai. Jie to negali pakęsti. Pasaulis permažas parūpinti tinkamą "gyvenimo vietą" Hitleriui ir Dievui.

Šiuo pasiremdami, naciai jau paskelbė savo planą vykdinti savo naują vokišką, pagoniską religiją visam pasaulyje—planas, kuriuomi Šventa Rašto ir Mielaširdystės Kryžiaus vietą užims "Mein Kampf", svastika ir pilkas kardas.

Mūs tikslai yra aiškūs: sutriuškinti militarizmą karo ponų užkartą pavergtoms tautoms — išlaisvinti pavergtas tautas — įsteigti laisvę žodžio, laisvę religijos, laisvę nuo skurdo ir laisvę nuo baimės ,visur pasaulyje.

Dėl tų tikslų kovosime—nebūsime patenkinti vien tik juos įgyti. Šį laiką mes esame pasiryžę netik laimėti karą, bet taipgi užtikrinti saugumą taikai po karo.

Mes turime pristatyti karinius ginklus tinkamu laiku į rankas užkariautų tautų vyrų, kurie laukia pirmos progos sukilt prieš vokiškus ir japoniškus prispaudėjus ir prieš išdavikus savo eilėse, kurie dabar vadinami "kvislingais". Kai mes įteiksime ginklus tų šalių patriotams jų šūviai girdėsis aplink visą pasaulį.

Mes visukuo turime pagreitinti produkavimo darbą. Tegu niekas nesako, jog tai negalimas daiktas. Taip turi būti įvykdinta—ir mes prisiėmėm įvykdinti.

Ką tik pasiunčiau laišką mūsų valdžios tinkamiems departamentams ir įstaigoms, su įsakymu, jog mūsų produkavimo rata turi būti padauginta, jog—

1. Šiemet—1942—mes pagaminsime 60,000 lėktuvų. Iš tų, 45,000 bus kariniai orlaiviai — bombonešiai, nardantys bombonešiai ir puolimo lėktuvai. Kitą metą—1943—mes gaminsime 125,000, inimane 100,000 karinių lėktuvų.

2. Šiemet—1942 — pabudavosime 45,000 tankų; kitą metą 75,000.

3. Šiemet pagaminsime 20,000 priešorlaivinių kanuolių; kitą metą 35,000.

4. Šiemet pastatysime 8,000,000 tonų prekinių laivų, palyginus su 1941 m. 1,100,000 tonų. Kitą metą—1943—pastatysime 10,000,000 tonų.

Iš šių ir panašių karo pabūklų skaitlinių japonai ir naciai pradės suprasti ko jie atsiekė užpuldami Perlų Uostą.

Mūsų darbininkai pasiryžę dirbti ilgas valandas; daug daugiau darbo atlikti per dieną; sukti mūsų industrijos ratus ir kurti ugnį dvidešimt valandų per dieną, septynias dienas per savaitę. Jie pilnai supranta, jog nuo greitumo ir veiklumo jų darbo priklauso gyvybės jų sūnų ir jų brolių kovų laukuose.

Nekreipkime permažai dėmesio į mūsų priešą. Jis yra galingas ir klastingas, žiaurus ir žvėriškas. Per ilgą laiką jis rengėsi šiam karui—jis planavo, konspiravo, lavinosi, ginklavosi, kovojo. Mes jau paragavome pralaimėjimo. Mus gali užpulti tolesni blogi žygiai. Pripažinkime, jog šis karas gali būti sunkus karas, ilgas karas, kruvinas karas ir brangus karas.

Mums reikia, iš kitos pusės, saugotis defeatizmo. Hitlerio propagandos mašina kartotinai vartoja tą ginklą su pavojingomis pasekmėmis. Ji nebus sekmingai vartojama prieš Amerikos žmones.

Mes turime vengti visos rasinės diskriminacijos bet kurioje šlykščioje jos formoje. Hitleris vėl bandys pagimdyti nepasitikėjimą ir neapykantą, įkivirčyti vieną žmogų prieš kitą, vieną grupę prieš kitą, vieną rasę prieš kitą, vieną valdžią prieš kitą. Jis net ir dabar bando su mumis taip daryti. Bet jis ras vieningą valią ir tikslą prieš jį, ir jie tvirtai laikysis, kol jo visi juodi pasikėsinimai bus išnaikinti.

Pilnai susimobilizavę mūsų jėgas ir galybes mes atakuosime priešą, mes smogsime jam ir vėl smogsime kur tik ir kada tik galėsime juos pasiekti. Neduosime jam progos pasiekti mūsų pakraščius, ketiname šią kovą vesti jų pačių žemėse.

Daug žmonių klausia "Kada šis karas baigsis?" Jis užsibaigs, kada mes jį užbaigsime, mūsų sujungtomis pastangomis, mūsų sujungta galybe, mūsų sujungtu pasiryžimu kovoti ligi pabaigos ir dirbti ligi pabaigos—pabaigos militarizmo Vokietijoje, Italijoje ir Japonijoje. Neatsirokuosime už mažiau.

Mes šiandien kovojame dėl saugumo, pažangos ir taikos, netik sau, bet visiems žmonėms, netik vienai kartai, bet visoms kartoms. Mes kovojame, kaip mūsų tėvai kovojo, palaikymui doktrinos, jog visi žmonės sutverti lygūs Dievo akyvaizdoje.

Tie anapus jūrų stengiasi sunaikinti šį gilų įsitikinimą ir sutverti pasaulį savo pavidalu—tironijos, žiaurumo ir vergovės pasaulį.

Šis karas negali baigtis jokiomis nuolaidomis iš mūsų pusės. Tik visuotina pergalė gali apvainikuoti toleravimo, žmoniško padorumo, laisvės ir tikybos čiampionus.

FLIS

KRITIKUOJA EDENO DERYBAS SU STALINU

Londone išeinantis savaitraštis "The Weekly Review" kritikuoja Anglijos užsienių reikalų ministro Edeno pasitarimus su Stalinu ir nurodo, kad tuose pasitarimuose buvęs išleistas pats svarbiausias klausimas.

"Ką visuomenė labiausia nori žinoti—rašo savaitraštis—yra klausimas, kaip Sovietų Sąjungos nuomone turėtų būti įdėta į retežius Vokietija po pralaimėjimo ir į kokios rūšies amžiną taiką ji žiūri? Taipgi, kas bus su Lenkija ir jos sienomis, su Estija, Latvija ir Lietuva, kai Reicho jėga bus palaužta?"

"Daugelis tų, kurie klausė Edeno kalbos — tęsia "The Weekly Review"—turėjo galvoti... apie Baltijos valstybių sunaikinimą, apie neišprovokuotą karą su Suomija, ir visų labiausia apie smūgį, suduotą Lenkijai jos nelaimėje, ir turėjo prisiminti, jei jau iš viso jie kada tą buvo pamiršę, kad Kominterno politika yra tarptautinė, bet ne rusiška."

LGKSB

RENGIASI ATIDARYTI MOKYKLĄ

Nuo 1942 m. pradžios Vilniuje rengiamasi atidaryti vidurinę daržininkystės ir sodininkystės mokyklą. Į mokyklą bus priimami jaunuoliai ir jaunuolės nuo 16 iki 22 metų amžiaus, baigę žemesniąją žemės ūkio mokyklą arba tris gimnazijos klases arba sodininkystės mokyklą Fredoje. Mokslas truks 3 metus. Išklausius kursą, numatyta vienerių metų praktika. Po to mokiniai galės laikyti kvotimus, kuriuos išlaikę gaus sodininkystės ir daržininkystės techniko diplomą. Nepasiturintiems mokiniams numatyta suteikti stipendiją.

Pancvėžyje esą nugriauta 19 senų namų, be to, numatoma nugriauti dar 45 namai. Šiuo metu esą statomi 3 gyvenamieji namai ir vieneri blokinio tipo namai darbininkams. Kanalizacijos tinklas esąs plečiamas.

"IŠDIDŪS LENKAI"

Louis Fischer, plataus masto žurnalistas, knygoje "Men and Politics", skyriuje "Proud Poles" kalba apie lietuvių-lenkų ginčą dėl Vilniaus.

Tarp kitko autorius nurodo, kad Lenkijos ribose buvę 18 milijonų lenkų ir 8 milijonai ukrainiečių, vokiečių, žydų, baltgudžių ir lietuvių. Nors toks didelis skaičius nelenkų ir sudaręs lenkams daug problemų, bet maršalas Pilsudskis, 20 amžiaus Lenkijos tėvas, dairęsis daugiau užkariauti ir siekdamas prijungti dar daugiau ukrainiečių įžygiavęs į Sovietų Ukrainą...

Toliau autorius sako: "Lietuvos sostinė, Vilnius, buvo lietuvių valdžioje, kai lenkai, sekdami besitraukiančių rusų pėdomis, prisiartino prie miesto. Prasidėjo mūšiai tarp lenkų ir lietuvių. Kariaujančios šalys 1920 m. spalių 7 d. pasirašė paliaubas. Tautų Sąjungos Karinės Kontrolės Komisijos nariai dalyvavo pasirašyme, kad susitarimui pridavus didesnio autoriteto. Susitarimu Vilnius duotas Lietuvai. Lenkai turėjo miestą perduoti lietuviams spalių mėn. 10 d., tačiau, spalių mėn. 9 d., pasišalinus Tautų Sąjungos oficialiems asmenims, pulk. Želigovskis, lenkų kariuomenės karys, vadovaująs lenkų kareiviams, Vilnių užėmė. Tada prasidėjo komedija. Lenkijos vyriausybė pavadino Želigovskį sukilėliu. Pilsudskis viešai nusiplovė rankas nuo Želigovskio sukilimo ir sakė, kad pulkininkas veikęs be jo įsakymų. Ar visagalis Pilsudskis sudraudė Želigovskį? Ne. Ar Vilnius sugrąžintas Lietuvai? Ne. Lenkija paskelbė, kad Vilnius esąs lenkiškas ir dabar, kad lenkai užėmė Vilnių, jis turėtų lenkams pasilikti. Išskyrus visiškai apakusį, farsas buvo aiškus. Pradėtąją dramelę reikėjo lošti iki galo. Vilnius paskelbė plebiscitą, kad nustatyti, ar jis paliks Lenkijai ar Lietuvai. Aš nuvykau iš Berlyno į Vilnių stebėti tą žaidimą."

Toliau autorius aprašinėja, kaip tas neva plebiscitas buvo vienšališkai vykdomas. Plebiscito stebėti ir aprašyti buvo nuvykę vienuolika užsienių žurnalistų kurių septyni prancūzai, du britai ir du amerikonai. Autorius sako: "Kas vakarą mes buvome Lenkų vyriausybės spaudos skyriaus viršininko vaišinami. Daug vyno liejosi. Kai vynas savo darbą atlikdavo, būdavo keliami tostai "už Lenkiją" ir už "prancūzų ir lenkų tautų vienybę."

Vilniaus ginčo aprašymą autorius baigia:

"Konfliktai su Lietuva... buvo nereikalingi ir pavojingi. Dalinai tai kilo iš Lenkijos didybės iliuzijų. Lenkai manė, kad jie didelė galybė. Bet negalima būti didele galybe, kai daugiau pusės tavo 27,000,000 gyventojų gyvena šiaudinėse bakužėse su molio sienomis ir purvo grindimis..."

LGKSB

PREZIDENTO PAREIŠKIMAS APIE ATEIVIŲ SAMDYMĄ

"Man labai rūpi vis augantis skaitlius raportų apie darbdavius, kurie nuo darbo atleidžia ateivius darbininkus, arba net svetur gimusius piliečius. Labai rimtas dalykas. Yra vienas dalykas apsaugoti Amerikos industriją, ir ypatingai apsaugos industriją, nuo sabotažo; bet visiškai kitas dalykas išmesti iš darbo teisingus, lojalius ir nuoširdžiai patriotiškus žmones tik dėl gimimo vietos.

Tokis nusistatymas yra toks negudrus, koks jis yra neteisingas, ir abiejuose išrokavimuose Amerikos demokratijos priešai tuo džiaugiasi. Atleidimas iš darbo lojalių, darbščių darbininkų, tik todėl, jog jie gimė svetur, arba todėl, jog turi "svetimai-skambančius" vardus, arba nedavimas darbo tokiems vyrams ir moterims, tik pagimdo tą patį nepasitikėjimą ir nevieningumą, kuriais mūsų priešai tiki mus pergalėti.

Atsiminkime nacių techniką — "sukivirčyti tautą prieš tautą, religiją prieš religiją, neapykantą prieš neapykantą. Sukurstyk ir apgalėki."

Neduokime taip atsitikti čionais. Neturime pamiršti, ką mes saugojame—laisvę, padorumą, teisingumą. Neturime eikvoti patarnavimus visų lojalių ir patriotiškų piliečių ir nepiliečių apsaugojime mūsų šalies ir mūsų laisvių.

Raginu visus privatinius darbdavius priimti sveiką nusistatymą kas link ateivių ir svetur gimusių piliečių, ir atsiminti, jog sūnūs tų "foreignerių", kuriuos jie atleido, gal būti tarpe tų, kurie taip garbingai kovojo ir kovoja Perlų Uoste ir Filipinuose.

Nėr jokio įstatymo, kuris draudžia samdymą ateivių, ir jie nesamdomi tik specialiuose apsaugos darbuose prie slaptų kontraktų, bet net ir tiems darbams darbdavys gali samdyti ateivį su Armijos ar Laivyno leidimu, tas priklauso nuo kontrakto."

Franklin Delano Roosevelt

KRYŽIUOČIAMS TERŪPĖJO PLĖŠIMAS IR PAVERGIMAS

"The Fortnightly" 1941 m. lapkričio mėnesio numeryje Yorko Arkivyskupas Anglijoje straipsnyje "The Future of Germany" apie kryžiuočius štaip atsiliepia: "Mažai tebuvo krikščionybės tame religiniame ordine. Jo kalba buvo krikščioniška, bet dvasia Spartos; pavergtos giminės daugeliu atvejų buvo priverstos priimti krikščionybę tik žodžiu ir vėlai, tik keturiolikto šimtmečio galo..."

"Dar daugiau, tuojau po vardinio krikščionybės įvedimo šiose šiaurės-rytų provincijose, visa Vokietija buvo įvelta į Reformacijos sūkurį ir pražūtingąjį trisdešimt metų karą. Prūsai maža teturėjo progos persiimti krikščionybės principais. Jų atsivertimas nebuvo pilnas ir nesiekė pasąmonės."

Šis Yorko Arkivyskupo pasakymas patvirtina žinomą lietuviams tiesą, prieš kurią dar Gediminas savo laiku skundėsi Popiežiui, būtent, kad kryžiuočiams krikščionybė mažiausia terūpėjo puolant lietuvius, bet plėšimas ir lietuvių priespauda.

LGKSB

NAZIŲ KOMISARAS NUSTATĖ ATLYGINIMĄ LIETUVOS DARBININKAMS

Vokietijos reicho komisaras "Ostlandui" Lohse išleido įsakymą, kuriuo nustatomi darbininkų uždarbiai "buvusių Lietuvos ir Latvijos valstybių teritorijose". Juodadarbiai uždirba per valandą 27 pfenigus, kiek apmokyti darbininkai 32 pfenigius, apmokyti — 38, kvalifikuoti — 44 ir gerai kvalifikuoti — 50 pfenigių per valandą. Tas uždarbis nustatytas darbininkams, turintiems virš 21 metų amžiaus. Įsakyme pasakyta, kad darbininkai turi dirbti per savaitę 48 valandas. Pagal įsakymą, už viršvalandžius mokama 25% virš normos, už sekmadienį ir šventadienių darbus — 50% priedo ir už nakties darbus —10% priedo. Jeigu darbininkas gauna maistą, tai už jį dienai skaitoma 80 pfenigių, už pusryčius—20 pfenigių, už pietus—35 pf., ir už vakarienę—25 pfenigiai.

Įsakyme pasakyta, kad minėtos uždarbių normos taikomos tiktai "vietiniams darbininkams", t. y. Lietuvos ir Latvijos piliečiams. Vokiečiojos darbininkai, dirbantieji Lietuvoje, gauna kitokį atlyginimą.

Oficialiu kursu vokiečių markė lygu 40 amerikoniškų centų. bet faktinai už markę nupirkti tegalima mažiau negu už 40 amerikoniškų centų.

JAUČIATĖS BLOGAI?

Tikrai Palengvinsite Sau—Šiuo Moderniišku, Švelniu Būdu

Kuomet kankinatės viduriu užkietėjimu—žarnos neveiklios—skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo moderniišku būdu—kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga viduriusi luosuojanti kramtoma guma pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milionai žmonių naudojasi FEEN-A-MINT. Pakramtykit FEEN-A-MINT einant gulti—sekanti ryta tikrai jausite palengvinima ir vėl jausitės puikiai. Visai šeimai pakelis kainuoja tik

10¢

JAPONAI JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE

Akyvaizdoje karo su Japonija, gal nevienam bus interesingos sekančios Cenzo Biuro pagamintos statistikos apie japonus.

Pagal Cenzo Biurą, balandžio 1 d., 1940, Jungt. Valstybėse iš viso buvo 285.448 japonai. Iš tų, net *126947* gyveno kontinentinėse Jungt. Valstybėse ir likusieji *158.501* teritorijose ir Jungt Valstybių valdomose žemėse, *išskiriant Filipinų Salas.*

Balandžio 1 d., 1940 m., 84,817 iš 285.448 japonų Jungt Valstybėse, t. y. 29.7%—gimė svetur ir todėl ateiviai ir jie negalėjo tapti šios šalies piliečiais. Iš tų 84,817 japonų. 47,305 ateiviai japonai gyveno kontinentinėse Jung. Valstybėse, ir 37,512 Jung Valstybių teritorijose ir valdomose žemėse (išskiriant Filipinų Salas). Cenzo Biuras nurodo, jog skaitlius japonų kontinentinėse Jungt. Valstybėse nuo 1930 m. sumažėjo.

Cenzo Biuras praneša, jog skaitlius japonų gimusių Jungt. Valstybėse pasidaugino nuo 68,357—1930 m. ligi 79,642—1940 m. Šie yra piliečiai.

Pagal Cenzo Biurą, 1940 m buvo 157.905 japonai Havajos Saloje, iš kurių 37.353 svetur gimę—t. y. 23.9% gyventojų skaitliaus Havajoj 1940 m.

Dauguma japoniečių šioje šalyje randasi prie Pacifiko pakraščių.

Paduodame skaitlių japonų Jungt. Valstybėse

California	93,717
Washington	14,565
Oregon	4,071
Colorado	2,734
New York	2,538
Utah	2,210
Wyoming	643
Arizona	632
Montana	508
Idaho	1,191

FLIS

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba

GAMTOS IR KITI BALSAI

Sulietuvino

KUN. A. M. KARUŽIŠKIS

(Tęsinys)

Rudgurkliai—"Gyvenk Saulės Šviesoje"

Gyvenk saulės šviesoje, negyvenk nykume. Nešk kiek linksmumo pasaulį apšviesti. Gyvenk skaistume ir priimk tą į širdį, pasaulis bus linksmesnis, jei tu atliksi savo dalį.

Gyvenk ant stogo, ne žemai celulėje; atviro oro krikščionys gyvena kilniai ir gerai. Gyvenk kur džiaugsmai randasi, ir, paniekindamas pralaimėjimą, linkėk gerą rytą visiems, kuriuos sueini.

* * *

Gyvenk saulės šviesoje; Dievas ją tau skyrė! Gyvenk kaip rudgurkliai ir dainuok ištisą dieną!—Margarieta Sangster.

Geriausias investmentas, kokį tik galite rasti: Apsaugos Taupymo Bonai ir Ženkleliai. Pirk juos reguliariai.

"ŠVENTOJI VALANDA"

MALDOS IR GIESMĖS

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS

Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru.

Kaina 15 Centų.

Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų

Reikalaukite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. P. M. Juras, Dv. Vadas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
P. Karašauskas, Vice Prez., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W.-B., Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Venčius, Iždo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
Kazys Vilniškis, Iždo Globėjas, Sockett Point Rd., No. Haven, Conn.
Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvot., Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. J. Vaičaitis, 2509 Main St., Scranton, Pa.
2. Ad. Paleckis, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa
3. Sav. Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. F. Juškauskas, 16 Krych St., Kingston, Pa.
2. V. Grieštaraitis, 34 Division St., Pittston, Pa.
3. V. Leliokas, 22 Penn St., Kingston, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. A. Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
3. Ed Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. Paškauskas, 10809 S. State St., Roseland, Ill.
3. J. B. Laučka, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
4. Ant. Kneižys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
5. Pr. Katilius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. M. Šrupšienė, 4851 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.

J. P. Rakštis, Skautų organizatorius, 1900 S. Halsted St., Chicago, Ill.

K. D. RUBINO SIDABRINĖ (25 METŲ) VEDYBINIO GYVENIMO SUKAKTIS

K. D. RUBINAS,
33 kuopos finansų raštininkas

ROSELAND, Ill.—Įžymus L. R. K. S. A. veikėjas, ilgametis 33 kuopos finansų raštininkas Kazys D. ir Matilda Rubinšių metų vasario 1-mą minės 25-kių metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

K. D. Rubinas nuo 1915 iki 1925 metų ėjo 33 kuopos pirmininko, protokolo raštininko ir vice pirmininko pareigas. Nuo 1925 metų eina finansų raštininko pareigas. Jo pasidarbavimu kuopa yra gavusi daug naujų narių.

Vedybinės sukakties proga, linkime pp. Rubinams geros sveikatos, pasisekimo ir dar daug pasidarbuoti kuopos ir Susivenymo gerovei!

CHICAGO, ILLINOIS

Metinis 160-tos Kuopos Susirinkimas

LRKSA 160-ta kuopa laikė metinį susirinkimą sausio 2 dieną.

Praeitame susirinkime buvo išrinkta ta pati valdyba. Protokolo sekretorius Valantinas vėliau pranešė, kad nebegalės užimti tą vietą dėl svarbių priežasčių, tai šiame susirinkme tai vietai išrinkta Rozalija Enčerytė (Rose Encher).

Atsimaldavo J. Petkevičius, išgijo sausio 2 d. Užsimaldavo A. Stanevičius sausio 2 d., guli County ligoninėj.

Pirmininkas Juozas Enčeris davė raportą apie vajų. Lankėsi su Pranu Katilium, centro organizatorium, po Brighton Park, ir prirašė šiuos naujus narius: kun. Valucka, Stanley Pieža, Violet Spirauskas, Vincent Spirauskas, Emily Kass, June Encher, Rose Encher, Mrs S. Balzekienė, Edward J. Kubaitis, Joseph Klimas, Phyllis Gajdauskas, Gloria Besusparis, John Marshilonus, Harold Samas, Al. Shimkus, Robert Shimkus.

Buvo nutarta paskelbti sekančius, kaip kuopos organizatorius: p-ni Šriupšienė, 4351 So. Francisco Ave.; Vincent Paukštis, 2714 W. 47th St., Lafayette 1237; Juozas K. Enčeris, 4401 S. Mozart St., Lafayette 2973.

Kviečiame visus lietuvius katalikus, norinčius palikti nariais, kreiptis į šiuos organizatorius, arba ateiti į susirinkimus, kurie laikomi kas pirmą sekmadienį Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos mokyklos kambaryje, 1 val. po pietų.

Delegatai į Federacijos susirinkimus išrinkti vienbalsiai: Marcella Pakeltienė, Ieva Macijauskienė, Vincas Paukštis ir valdyba. *R. E.*

YOUNGSTOWN, OHIO

Iš LRKSA 63-čios Kuopos Padangės

Praėjo mūs kuopos metinis susirinkimas, kuris nebuvo skaitlingas nariais, nors buvo skelbta organe, kad bus visi baudžiami už neatsilankymą į susirinkimą.

Susirinkime nutarta, kad nereikia bausti narius už nedalyvavimą, nes daugiau tokių yra, kurie turi dirbti ir dabar nėra pasirinkimo, kada mūsų kraštas liko įtrauktas į antrą Pasaulinį Karą. Tik tiek visų narių kuopos valdyba prašo, kad turėdami progą atsilankytų į kuopos susirinkimus ir daugiau domėtūs savo organizacija ir kuopos reikalais.

Valdybos nariai prašo visų kuopos narių šį metą parodyti daugiau kooperacijos ir visiems dirbti petis į petį, nes dirbdami savai organizacijai mes auginsim ją galingesne ir drauge atliksime gražų kultūrišką darbą ne vien organizacijai, bet ir dėl savo mylimos tautos, kuri yra okupuota ir belaisvė, budelių ir pasaulio barbarų rankose.

Mirė Viktorija Kelpšienė

LRKSA 63-čia kuopa yra didžiai nusiminus netekus savo ilgametės narės, gerb. Viktorijos Kelpšienės iš Niles, O., kuri mirė sausio 2-rą dieną š. m. Liūdi jos šeima, giminės ir draugės, lygiai ir mūsų kuopa, kuri išreiškia giliausią užuojautą jos pasilikusiai šeimai, o mūsų mirusiai narei—amžiną atilsį!

Velionė Kelpšienė mirė sulaukus gilios senatvės. Ji buvo visų gerbiama dėl savo pavyzdingo gyvenimo.

S. N. Marks, kp. sekr.

WASHINGTON DEPOT, CONN.

Metinis 205-tos Kuopos Susirinkimas

205 kuopa savo metiniam susirinkime persvarstė kuopos reikalus.

Kuopos stovis geroje tvarkoje, nariai pilnai užsimokėję, sirgimų nei mirimų nebuvo. Trys nauji nariai prisirašė augusių skyriuje. Tai jaunos gražios lietuvaitės mergaitės — Krikščiūnų Julė, Raymont ir Helen Širvydaitės. Yra mums malonu turėti tokią gražią kuopą čia Washingtone, kur didesnė pusė kuopos yra jaunimas. Tikrai gaila, kad čia mažai lietuvių apsigyvenę, maža kolonija. Kurie čia gyvena, tai galima sakyti 100 procentų priklauso prie LRKSA. Jaunieji sako, daug geriau priklausyti prie lietuviškos katalikiškos apdraudos, negu prie svetimtaučių. Žinoma, reikia jauniesiems daug kalbėti, aiškinti ką organizacija reiškia, kokią naudą duoda prisirašius. Nemanykime, kad parodysime jaunuoliui apjlikaciją, tai ir prisirašys. Imkime pavyzdį iš apdraudos kompanijų agentų, kaip jie gražiai mandagiai prikalba, kiek daug laiko pašvenčia.

Būtų gerai, kad Susivienymas būtų skelbiamas per radio nors kelis kartus į metus. Negalima suprasti, dėlko lietuviai ir lietuviškos organizacijos nemėgina šiek tiek garsintis per radio. Tas daug pagelbėtų.

Dabar laikas prisirengti prie seimo. Ar nebūtų geras įnešimas, kad seimas pasvarstytų šį dalyką ir pamėgintų skelbtis per radio. Dabar vajaus laike mūsų organas gražiai rašo ir ragina visus rašytis. Tai labai gerai. "Garsą" daugiausia skaito Susivienymo nariai. Jei kiti lietuviški laikraščiai rašytų—žinios pasiektų tuos, kurie dar nepriklauso. Radio, raštai, narių ir organizatorių veikla daug pagelbės padauginti narių skaičių. Visos kuopos turėtų stot prie darbo, stengtis surasti daugiau narių. Vienok yra tokių kuopų, kurių veikimas menkas, turi kelis senelius, arba nariai nelanko susirinkimų, nelanko apskričių suvažiavimų. Darbuokimės, o pasekmės bus geros.

A. P. Krikščiūnas

COLUMBUS, OHIO

235 kp. valdyba 1942 m.

Išrinkti tie patys, būtent: pirmininkas K. Grigaliūnas, 1826 Fredena Ave.; raštininkas K. Juška, 1810 S. 6th St., Columbus, Ohio. *K. Juška*, rašt.

NEW BRITAIN, CONN.

Iš Metinio 109 Kuopos Susirinkimo

LRKSA 109 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 12-tą, pirmadienio vakarą, 8 val., Šv Andriejaus parapijos salėje. Išklausyti kuopos valdybos bei įvairių komisijų raportai.

Knygų skaitliavimo komisijos raporto ištrauka (knygos yra patikrinamos kas šeši mėnesiai): Mėnesinių pajamų per 6 mėnesius buvo $880.63, iš kurių į centrą pasiųsta $818.44, iždo liko (su card partės parengimo pelnu) $52.91.

Iš iždo šį pusmetį išmokėta už persiuntimą duoklių $1.68, šv. Mišių auka $7.00, viso išmokėta $8.68.

Kuopos iždo randasi $173.74.

Kuopoje randasi 116 narių, visi geram stovy.

Šių metų kuopos valdyba vienbalsiai perrinkta ta pati (priešmetiniam susirinkime) būtent: pirm. P. Poškus, vice pirmininkas naujas P. Andrulionis, finansų rašt. bei korespondentė B. Mičiūnienė, nutarimų rašt. K. Steponaitis, iždininkas S. Rudnickas, iždo globėjai J. Prabulis, A. Mičiūnas, tvarkos prižiūrėtojas A. Gurskis; organizatorius A. Mičiūnas.

Komisija parapijos veikimuose—J. Prabulis, P. Andrulionis; į Federaciją—K Steponaitis.

Kuopos susirinkimų tvarka palikta kaip ir buvo, būtent, kas antrą pirmadienį po pirmo sekmadienio, 7:30 vakare, parapijos salėje.

Patartina visiems nariams lankyti susirinkimus ir savo mėnesines duokles užsimokėti, kad nereiktų raštininkei ragint ir į namus bėgiot su pranešimais. Nenorėkit, kad vienas dėl visų pasiaukotų.

Ar visi pagalvojot, kad naujų narių vajus eina. Ar nesiranda jūsų namuose kandidatų į Susivienymo eiles? Jei taip, tai praneškit sekančiam susirinkime, kuris įvyks vasario 9-tą.

B. M., kp. koresp.

DETROIT, MICHIGAN

230-tos Kuopos Valdyba 1942 Metams

Gruodžio 7, 1941, laikytam metiniam kuopos susirinkime išrinkta ta pati kuopos valdyba 1942 m., būtent: pirmininkas—Juozas Pūkevičius, vice pirmin.—J. Zimnickas, prot. rašt.—F. Andriulaitis, iždininkas—A. Krupavičius, fin. rašt.—Vincas Bekampis.

Kuopos susirinkimai bus laikomi paprastu laiku.

Vincas Bekampis, rašt.

LRKSA PIRMOS PENNA APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Įvyks sausio 25, 2 val. po pietų, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje, St. Clair, Pa. Kuopos yra prašomos atsiųsti skaitlingesnį skaičių savo atstovų į šį susirinkimą.

Susirinkimas yra metinis ir kaip tokiam bus renkama apskrities valdyba 1942 m., buvusios valdybos raportai, nauji sumanymai arba įnešimai būsimam Seimui, vajaus ir kiti svarbūs reikalai, kuriuos turėsime apsvarstyti.

Tad visos šiame rajone gyvuojančios kuopos būtinai privalo atsiųsti savo atstovus nors kartą į metus dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

A. Leškauskas, pirm.
J. Žernauskas, sekret.

PHILADELPHIA, PA.

10-tos kuopos Valdyba 1942 Metams

LRKSA 10-tos kuopos susirinkime sausio 4-tą, 1942, Šv. Kazimiero parapijos kambary išrinkta nauja valdyba 1942 m.: pirmininkas Jonas Grigaitis, iždin. Vincas Rutkauskas, nut. rašt. Agota Kundrotienė, fin. rašt. Pholoma Azerenskas.

NORWOOD, MASS.

Metinis 81-mos Kuopos Susirinkimas

LRKSA 81-mos kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 6, 1942. Susirinkime dalyvavo daug narių.

Išduota metinė kuopos apyskaita. Į LRKSA centrą pasiųstą $1,628.01, centras išmokėjo $436.00.

LRKSA 81-ma kuopa turi 95 narius. Daug priklauso jaunimo.

Išrinkta valdyba 1942 metams: pirmininkas—V. J. Kudirka, vice pirm.—H. J. Balutis, fin. rašt.—Emilija Carroll, prot. rašt.—A. Razulevičiūtė, iždininkė—I. Tvaskienė, tvarkdaris—A. Avižinis; į Federacijos vietinį 10-tą skyrių atstovai—K. Kašėta ir Agota Smilgienė.

Reikia pasakyti kelis žodžius apie kuopos fin. raštininkę panelę Emiliją Carroll. Ji raštininkauja jau penktas metas ir tvarkiai veda knygas.

Taipgi prot. raštininkė panelė A. Razulevičiūtė gražiai lietuviškai protokolą surašo. Tad garbė toms panelėms, kad jos dirba brangiai organizacijai—L. R. K. Susivienymui Amerikoje. Garbė yra ir tam jaunimui, kurie priklauso prie Susivienymo. Dabar yra gera proga vajaus metu prisirašyti prie LRKSA.

Brangus jaunime, rašykitės prie didžiausios lietuvių katalikų organizacijos—L. R. K. Susivienymo Amerikoje. Prisirašę nesigraudinsite. *Žvalgas*

SPECIALUS LRKSA VAJUS

PRASDĖJO GRUODŽIO 1, BAIGSIS GEGUŽĖS 1, 1942

SKIRIAMOS DOVANOS PASKIRIEMS VAJININKAMS

1-ji dovana. Laimėjęs 1 dovaną gaus apmokamą kelionę į Susiv. seimą, kurs įvyks birželio mėnesį gražiame Hartford, Conn., mieste. 2-jų dienų viešbučio ir pragyvenimo išlaidų padengimą. Seime jis skaitysis garbės svečiu. Vienok, jeigu jis nepanorėtų seiman vykti, Susivienymo Centras išmokės jam 50 dolerių grynais.

Teisę gauti pirmąją dovaną turės tas vajininkas, kuris prirašys nemažiau 25 naujų narių.

2-ji dovana—25 doleriai. Gavėjas šios dovanos turės prirašyti nemažiau 12 naujų narių. **3-ji dovana**—15 dol., 4-ji dovana—10 dol., 5-ta, 6-ta, 7-ta, 8-ta ir 9-ta dovanos po 5 dolerius. Gavimui šių dovanų reikės prirašyti nemažiau 5 naujus narius.

Naujo nario prirašymą liudys organizatoriaus parašas aplikacijoje ir kuopos pirmininko bei sekretoriaus parašai.

Prie specialaus vajaus kontesto bus priskaitomi visi nariai prirašyti prie pilnamečių ir jaunamečių klasių, išskiriant jaunamečių klasę A.

Įsidėmėkite, kad už naujus narius, prirašytus specialaus vajaus laiku, bus išmokėti reguliariški komisai, nežiūrint, ar jūs dovaną laimėsite, ar ne. Dovanos yra tik priedas prie duodamų komisų.

MIRĖ ĮŽYMUS KATALIKŲ VEIKĖJAS PETRAS MILIAUSKAS

Cleveland, Ohio. — **Liūdna žinia apsupo vietinius lietuvius pereitą savaitę kaip išgirdo apie mirtį a. a. Petro Miliausko.**

A. a. Petras Miliauskas buvo gerai žinomas tarpe vietinių lietuvių, kaip veiklus katalikų veikėjas ir bendradarbis.

Gimė Balbieriškio miestely, Mariampolės apskr., Suvalkų rėdyboje, 1890 metais. Apleido savo gimtinę šalį da jaunas ir atvažiavo į Clevelandą. Čia išgyveno 35 metus.

Mirė sausio 13 d. St Luke's ligoninėj plaučių uždegimu. Paliko didžiausiam nuliūdime žmoną Viktoriją, sūnų Petrą, sūnų Juozą ir dukrelę Adelę, tris brolius—Kazimierą ir Mykolą Clevelande, Antaną—Jefferson, O.

A. a. Petras Miliauskas per visą savo gyvenimą darbavosi katalikų draugijose ir organizacijose.

Per eilę metų buvo Šv. Jurgio parapijos veikėjas, buvo vienas iš pirmutinių Šv. Vardo draugijos narių ir LRKSA 142 kp. narys.

Nors buvo vienas iš ateivių, jisai labai mylėjo sportą. Kur tik lietuvių komanda žaidė baseball arba basketball, tai jisai dalyvaudavo. Netiktai kad jisai mėgdavo žiūrėti žaidimų, bet jisai daug ir prisidėdavo prie parengimų ir padengimo išlaidų, kad būtų galima užlaikyti sportą mūsų jaunimo tarpe.

Tarp jaunimo ir kitų, jisai buvo žinomas kaip vienas iš tų "Four Horsemen" (kiti Al. Vyšniauskas, Jurgis Emužis ir Jurgis K. Venslovas—visi LRKSA nariai) Tą vardą užkabino ant jų už jų pasišventimą ir darbą tarpe lietuvių sportininkų.

Pora metų atgal, kaip buvo pradėtas organizavimas Clevelando Lietuvių Sporto Klubo, a. a. Petras buvo vienas iš pirmutinių organizatorių. Daug kartų jis išreiškė savo jausmus, kad jisai džiaugiasi galėjęs prisidėt prie tos organizacijos, kuri pritraukia lietuvišką jaunimą iš visur—basketball ir bowling tournamentų iš kurių išdygo Amerikos Lietuvių Sporto Sąjunga.

Abu sūnūs—Petras ir Juozas yra geri sportininkai tuose sportuose, kuriuos jų tėvelis geriausia mėgo. Vyresnysis sūnus Petras yra gerai žinomas visiems sportininkams, dalyvauja Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungos basketball turnamentuose ir kituose žaidimuose.

A. a. Petras Miliauskas buvo palaidotas iš Šv Jurgio parapijos bažnyčios Calvary kapuose sausio 17-tą. Parapijos klebonas kun. V. G. Vilkutaitis laikė mišias prie didžiojo altoriaus ir parapijos vikarai — kun. B. A. Bartis ir kun. T. Sofranec prie šoninių altorių.

Klebonas kun. V. G. Vilkutaitis pribuvo į namus ir palydėjo į kapus.

Šv. Jurgio parapija nustojo gero parapijiečio, draugijos gero nario, jaunimas gero patarėjo ir Clevelando visuomenė gero draugo. *Jurgis K. Venslovas*

BALTIMORE, MD.

LRKSA 13 Kuopos Valdyba 1942 Metams

Dvasios vadas—kun. J. Lietuvninkas, pirmininkas—Jonas Karalius, vice pirmininkas—Tamas Grajauskas, fin. rašt. — Juozas Būdelis, prot. rašt.—Ant Remeikis, iždin.—Mykolas Paškauskas, tvarkdarys—Vladas Stuikis, iždo globėja — Elena Juškelytė, dr. kvotėjas—dr. Juozas Benešiūnas.

A. Remeikis, prot. rašt.

Šiomis dienomis Vilniuje nubausti 48 asmenys kiekvienas po 5 vokiečių markes už tai, kad, atvykę į Vilnių arba iš jo išvykę, nesiregistravo policijoje per 24 valandas.

SPECIALUS LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJUS PRASIDĖJO. VYRAI IR MOTERYS, SUS-MO REMĖJAI IR AUGINTOJAI, STOKITE Į KILNŲ VAJAUS DARBĄ!

A. A.

MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

LIUDVIKAS GILDA,

1 kp. narys, 90 Meyers St., Edwardsville, Pa., mirė gruodžio 25, 1941, palaidotas gruodžio 21-mą iš Šv. Marijos Apreiškimo bažnyčios parapijos kapuose. Susivienymas įsirašė 1911 metais.

JONAS TVARIJONAS,

32 kp. narys, 270 N. State St., Ansonia, Conn., mirė gruodžio 8, 1941, palaidotas gruodžio 10-tą iš Šv. Antano bažnyčios Šv. Petro kapuose. Sus-man įsirašė gegužės 6, 1922 m.

Amžiną atilsį suteik jų sieloms, Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus vasario 2-trą dieną **7:30 val. vakaro Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.**

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 7:30 v. vak., Lietuvių svetainėj.

PATERSON, N. J. — 65-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną parapijos svetainėje, 8 vakaro.

NORWOOD, Mass. — 81 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną **7:30 vakaro Šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Ave.**

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną **7:30 val. vakaro, K. of P. svetainėj, Church Ave., Scranton. Kiekvienas** narys prašomas ateiti ir **užsimokėti** savo duokles.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus sausio 25-tą dieną **Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų narių atsivesti.**

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus sausio 26-tą dieną **7:30 vakaro, Lietuvių Švenč. Trejybės parapijos svetainėj, 339 Capitol** Ave., kampas Broad St.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus vasario 2-trą dieną **Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.**

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus vasario 4-tą dieną **pas kp. pirmininką, M. Abračinską, 148 Ames St., Montello, 7 val. vak.**

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus sausio 25-tą dieną **2-rą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.**

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus sausio 25-tą dieną

CLEVELAND, OHIO

50-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5, 1942, Lietuvių svetainėje, 7:30 vakare. Visi nariai dalyvaukite. *Kp. valdyba*

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinamus "SONG SHEETS" su daugelu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra dainuojamos dainuoti bankietuose, krikštynose ir visokiuose susijimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau sudėlę nuolaida. Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Dr. Ambraziejūtė-Steponaitienė

MOTERYS KOVOJE UŽ LIETUVĄ

Moteris seniausias laikais sukūrė šeimos židinį ir pirmoji sudarė šeimos ūkį. Ji davė pradžią namų pramonei, žemdirbystei, gyvulininkystei, paukštininkystei ir kitoms ūkio šakoms.

Iš atskirų šeimų ir smulkių šeimos ūkių susidarė stambios šeimos, arba giminės su stambiais genčių ūkiais,—o šie ilgainiui sudarė kiltis ir pagaliau valstybes.

Tokiu būdu galima sakyti, kad moterys, bendrai, yra padėjusios tautoms ir valstybėms pamatą.

Lietuvos moterys taip pat turėjo duoti pradžią mūsų tautai ir išugdyti iki valstybės. Mūsų moterys, padėjusios išugdyti lietuvių tautą, ją saugojo ir gynė visais laikais. Jos rūpinosi, kad lietuvių tauta būtų originali, savarankiška ir nepriklausoma.

Jei pažvelgsime į mūsų tautos lietuvišką savitumą, pamatysime, kad tą savitumą daugiausia išlaikė lietuvės moterys. Moterys, pirmiausia moterys, mokė vaikus lietuviškai kalbėti; jos nešiodamos ant rankų mokė lietuviukus gimtosios kalbos,—to svarbiausiojo tautos požymio. Moterys saugojo lietuviškus papročius—tradicijas ir kitus senelių palikimus ir perdavinėjo juos kartoms. Kai vyrai per dienas medžiojo miškuose, kai jie apsišarvavę kariavo su priešais, kai jie raiti pasiekdavo kryžiuočių sostinę, Juodąsias jūras, Maskvą ir kitas toliimas žemes,—moterys visą laiką būdamos namuose atlikinėjo visus namų ir ūkio darbus, augino vaikus ir juos mokė būti lietuviais. Jos pirmos įdiegė tiems augantiems lietuviukams mūsų tautos kilnius ir dorus nuostatus ir įkvėpė tėvynės meilę, savo krašto meilę.

Jei imsime mūsų senąjį liaudies meną, tai jį išugdė ir išsaugojo daugiausia moterys. Mūsų audėjos, nusižiūrėjusios į tulpę, dobilą, ąžuolą, eglę, saulutę, žvaigždutes—jų paveikslus, savaip kombinuotus, išdėstė žiurstuose, drobulėse, juostose. Nemokytos audėjos tuose raštuose parodė didelį galvotumą ir matematinius gabumus.

Mūsų moterys iki netolimų laikų išlaikė tautinius rūbus, kuriuos mes dabar taip branginame.

Taigi į tautinį meną senovės moterys yra įdėjusios didžiausią duoklę ir mums palikusios vertingiausius kultūrinius lobius.

Lietuvos moterys ne tik augino žmones, dirbo ir ruošėsi namuose. Jos visais amžiais padėjo vyrams ginti mūsų tautos laisvę ir veikė visur, kur tik moterims buvo prieinama.

Jos pirmiausia padėjo kelti mūsų ekonominę gerovę. Mūsų moterys įvairiais darbais dėjosi prie krašto ūkio pakėlimo ir stiprino tautos ūkį. Kai vyrai išeidavo į karą, jos lauko ir kituose darbuose pavaduodavo vyrus ir dirbdavo visus darbus. Istorikas Sim. Daukantas apie senovės žemaites taip sako:

— Moterys, nors grakščios, dailios ir garbingos audėjos buvo, vienok vyrams išėjus į karą, arė, šieną piovė ir visus darbus dirbo.

Mūsų moterys greta su vyrais savo tautiškumu rungtyniavo su kaimyninėmis tautomis: su lenkais, rusais ir vokiečiais. Ir juos nugalėjo. Kai daugelis mūsų dvarų, kai mūsų miestai, kunigaikščių rūmai ir net klebonijos pasidavė kitataučiams, nutautėjo ir tapo jų tautiškais vergais, — mūsų garbingasis kaimas nepasidavė. Taurūs kaimiečiai kelioliką šimtų metų atkakliai grūmėsi su priešų "nogliškai" peršamaisiais tautiškumais ir tą svetimą tautiškumą atrėmė savuoju; jie liko švariais lietuviais. Jei šiandien mes džiaugiamės lietuviškumu, tai tik dėka ūkininkių ir ūkininkų.

Sukilus ginklų karams neabejotinai moterys padėjo vyrams ir ginklų karuose. Jos rengė vyrus į karą, gamino jiems rūbus ir maistą, padėjo balnoti žirgus ir išlydėdamos karius linkėjo jiems grįžti tik su pergale. Jos vispusiškai rėmė krašto gynimą, kad tik apsaugoti savąją šalį, o ištikus reikalui, moterys net padėdavo vyrams ginklu grumtis su priešais.

Ryškiu pavyzdžiu čia gali būti žilos senovės Pilėnų kautynės, kur greta vyrų, kovėsi ir moterys.

Vytauto D. laikais moters dalyvavimą tėvynės gynime ryškiai atvaizduoja karžygės Gražinos tipas. Kai Gražinos vyras, karvedys Liutavaras, jau buvo sutaręs su vokiečiais atiduoti jiems valdomąjį kraštą, Gražina stojo gelbėti savo žemę. Ji persirengė savo vyro rūbais, apsišarvavo jo šarvais, stojo kariuomenės priešakyje ir išvedė kareivius į mūšį. Kautynėse ji žuvo, bet savo kraštą apgynė nuo priešų.

Prie žymiausių senovės karžygių reikia priskirti ir didžiąją kunigaikštienę Oną, Vytauto D. žmoną. Ji buvo beaukojanti savo asmenybę, kad išgelbėtų Vytautą D. iš lenkų kalėjimo.

Kai Jogaila, uždaręs kn. Kęstutį su sūnum Vytautu į kalėjimą (Krėvės pilį), kun. Kęstutį nužudė, o Vytautui gal būt, grėsė tas pats likimas, — kunigaikštienė Ona ryžosi gelbėti ne tik savo mylimą vyrą, bet ir didįjį Lietuvos sūnų. Kung. Ona, lankydama Vytautą kalėjime, aprengė jį moteriškais rūbais ir išleido pro stiprias sargybas iš kalėjimo. Gi pati kunigaikštienė pasiliko kalėjime vietoj Vytauto, nors jai už tokį darbą grėsė didžiausia bausmė.

Bet dar nuostabu, kad ir pati kunigaikštienė išsigelbėjo iš lenkų nelaisvės ir pabėgo. Už šituos, rodos, žygius didžioji kunigaikštienė Ona buvo pagarsėjusi užsienyje kaipo stebūkladarė.

Kunigaikštienės Onos žygis turi nepaprastą reikšmę Lietuvai. Ji išgelbėjusi Vytautą D., pakreipė Lietuvos vairą į didingumo vėžes.

(M. V.)

STRATEGIŠKOS REALYBĖS...

"The Fortnightly" 1941 m. spalių mėnesį Balbus straipsnyje "Reconstruction and the USSR" sakoma: "Pokarinė trijų didžiųjų valstybių kooperacija turi būti bazuojama strategiškomis realybėmis. Nepamirškime, kad Rusijos Baltijos valstybių inkorporacija, lygiai kaip Suomijos invazija buvo pirmon eilėn inspiruotas skubių strateginių reikalavimų." LGKSB

JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ TEISINGUMO DEPARTAMENTO PATVARKYMAI ATEIVIŲ-PRIEŠŲ REIKALU

Teisingumo Departamentas davė užtikrinimą tūkstančiams ateivių—vokiečių, italų ir japonų kilmės — kurie dabar gyvena Jungt. Valstybėse, kad jų teisės nebus suvaržytos, jeigu jie ramiai užsilaikys ir jeigu bus ištikimi šiai šaliai.

Kuomet nuo paskelbimo karo ašims, per 3.000 ateivių-priešų jau laikinai sulaikyti, gen. prokuroras paaiškina, tai buvo reikalingas žygis tautos apgynimui ir kad tie asmenys jau anksčiau užsipelnijo nepasitikėjimą. Toliau, jis tęsia, visi ateiviai-priešai ar užsitraukę valdžios nuožiūrą ar ne, dabar privalo prisilaikyti prie kai kurių specialių patvarkymų karo laike.

"Būtinai reikalinga, karo laiku, imtis reikalingų žygių tautos apgynimui". pareiškė generalinis prokuroras. "Tas reiškia suėmimą visų įtartų ir nužiūrimų priešų mūsų šalyje, kaip ir apsisaugojimą nuo nežinomų priešų."

"Nereik manyti, kad Jungtinių Valstybių valdžia šiurkščiai ar kerštingai elgsis su priešingų valstybių piliečiais, kurie čia gyvena. Kuomet su visais neištikimumo atsitikimais bus tinkamai apsiveikta, pastangos bus dedamos apsaugoti laisves, kuriomis ateiviai pirmiau džiaugėsi ir juos apsaugoti nuo diskriminacijos ir persekiojimo".

Generalinis Prokuroras Biddle paaiškina, kad pagal prezidentinės proklamacijos patvarkymą, paskelbiant karo stovį su Vokietijos, Italijos ir Japonijos valdžiomis, Teisingumo Departamentas yra atsakomas įvykdyti įstatymus, kurie liečia ateivius-priešus.

Kiekvienas suareštuotas asmuo turės progos apeliuoti areštą prieš "Alien Hearing Board". Šie bordai arba komisijos įsteigtos kiekviename teismiškame distrikte. Šios komisijos sudarytos iš trijų civilinių piliečių, kurie gyvena tame pačiame rajone, kaip ir tas, kuris yra teisiamas, ir kiekvienas atsitikimas bus atskirai svarstomas.

Suareštuoti ateiviai-priešai bus pavesti Immigracijos ir Naturalizacijos Tarnybos globon ligi išsprendimo jų dalyko. Galima sužinoti iš arčiausio Jungt. Valstybių advokato, iš vietinio Federal Bureau of Investigation ofiso, iš arčiausio Imigracijos ir Naturalizacijos Tarnybos ofiso, kur ateiviai randasi. Suimti asmenys gali siųsti ir gauti laiškų, matytis su giminėmis arba draugais, atlikti savo svarbius reikalus ir vartoti telefoną.

Visi ateiviai-priešai—t. y. Vokietijos, Italijos ir Japonijos piliečiai — turi prisilaikyti šių patvarkymų, kad išvengus arešto. Čia paduodame tų patvarkymų sutrauką

1. Jiems uždrausta įeiti į arba būti Panamos Kanalo rajone.

2. Jiems uždrausta įeiti į arba išvykti iš bet kurios dalies kontinentinių Jungt. Valstybių, jos valdomų žemių ir teritorijų, gali taip daryti tik pagal tam tikras nustatytas taisykles.

3. Ateiviams-priešams uždrausta turėti sekančius daiktus—prie savęs, namuose ar biznio vietoje: ginklų: karo pabūklų arba jų dalių; amunicijos; bombų; eksplioduojančios medžiagos; trumpų bangų (shortwave) radio priimtuvus (oficialiai pažymėta—"bet kurį aparatą per kurį galima gauti signalų, žinių ir pranešimų, kurie siunčiami per 1.750 kilocyklių arba daugiau, ar 540 kilcyklių ar mažiau); arba radio siųstuvus (oficialiai pažymėta—"aparatą, kuriuo galima siųsti arba perduoti radio signalus, žinias arba pranešimus; kokosų ir šifrų; fotografinių kamerų; popierų, dokumentų ar knygų, kuriuose galėtų būti nematomas raštas; fotografijų braižinius, paveikslus, paikymus, žemėlapius arba braižinius, kuriuose galėtų būti atvaizduota militariniai ar laivyno įrengimai, arba ginklų, amunicijas, karo pabūklų, įrankio arba daikto, kurie vartojami, arba bus vartojami Jungt. Valstybių sausžemio ar laivyno jėgų, etc.

4. Ateiviams-priešams uždrausta keliauti lėktuvais Tik su generalinio prokuroro leidimu gali taip daryti.

5. Ateiviams-priešams uždrausta kilnotis iš vienos vietos į kitą be generalinio prokuroro leidimo. Gauti tokį leidimą, jie turi paduoti Jungt. Valstybių advokatui pranešimą, nors savaite prieš kelionę. Jie turi pristatyti sekančias informacijas — vardą, tautą, ateivio užsiregistravimo numerį, kelionės tikslą, kokiu keliu važiuos, kur važiuoja, kaip (automobilium, gelžkeliu, busu ar kitaip) ketina važiuoti. Jeigu ateivis ketina aplankyti daugiau kaip vieną vietą, tas informacijas privalo pristatyti dėl kiekvienos vietos.

Oficialiai laikoma, kad šis patvarkymas nedraudžia ateiviui-priešui keliavimo iš vienos vietos į kitą savo mieste arba apylinkėje; atliekant savo paprastą darbą, besisvečiuojant, einant į ir iš mokyklos, į arba iš pasilinksminimo vietos, teatro, bažnyčios.

6. Jiems uždrausta būti rajonuose fortų, armijos stovyklų, tvirtovių, aerodromo, elektros stočių, dokų, fabrikų ir kitose generalinio prokuroro pažymėtose vietose Ir jiems uždrausta vartoti vieškelius, gelžkelius, požemius ir kitas vietas neatidarytas ir neprieinamas publikai.

7. Negali būti nariais, nei dalyvauti, grupėse, organizacijose arba judėjimuose, generalinio prokuroro pažymėtose.

Neprisilaikymas šių suvaržymų, kaip ir kitų, kurie laiks nuo laiko bus išduoti, ves prie arešto.

Ateiviai-priešai iš Vokietijos ir Italijos nesulaikomi nuo Jungt. Valstybių pilietystės, nepaisant karo. Jie bile kada gali paduoti prašymus pirmoms ir antroms popieroms, jeigu tik rezidencijos reikalavimai išpildyti. Įstatymas parūpina, kad visi prašymai, kurie iki gruodžio 8 d., 1941 m. nebuvo išpildyti, bus sulaiklyti 90 dienų, duoti Teisingumo Departamentui progos išnagrinėti aplikantų atskirus atsitikimus Vokietijos ir Italijos ateiviai, kurie aplikacijų nepadavė iki gruodžio 8 d., gali įgyti pilietystę tik su Jungt. Valstybių Prezidento leidimu, bet jie nesulaikomi nuo padavimo pirmų aplikacijos blankų.

Ateiviai-priešai įstatymu nesulaikomi nuo darbų, jie tik nesamdomi prie slaptų ir apribotų valdžios kontraktų, bet ir tuose darbuose jie gali dirbti, jeigu gauna leidimą iš Armijos arba Laivyno. Jungt. Valstybių Prezidentas, kaip ir generalinis prokuroras, ragino darbdavius nediskriminuoti prieš ateivius arba asmenis su "svetimai-skambančiomis" pavardėmis.

"Noriu paaiškinti visiems ateiviams, neutralams ir priešams", sako generalinis prokuroras, "jog šiuo nepaprastu laiku valdžia su visais ateiviais teisingai ir bešališkai elgsis. Teisingumo Departamentui pavesta įvykdymas įstatymų, kurie liečia ateivius. Prašymai bus pasiųsti gubernatoriams ir mėjorams, kad jie įsakytų savo vietiniams pareigūnams nesikišti į federalius planus ir veikimus.

Iš visų demokratinių principų, asmeninė laisvė yra brangiausia, ir mes šiandien stojome į karą juos apginti Mes negalime apleisti šiuos principus, kuomet kovojame juos apginti. Suprantama, jog valdžia netoleruos jokio priešvalstybinio veikimo. Bet tegu ateivis nebijoja apie jo saugumą ir laisvę Jungt. Valstybėse, kol jis remia visus šios šalies įstatymus ir užsilaiko pagal visus specialius patvarkymus, kurie jį liečia.

SVEIKATOS PAŠNEKĖSIAI

Rašo DR. J. LANDŽIUS-SEYMOUR

NAUJUS METUS PRADEDANT

Pradedant naujus metus, kiekvienas biznierius pripažįsta, kad yra svarbu ir reikalinga padaryti savo biznio apyskaitą. Reikalinga žinoti, kiek pelno, kiek nuostolio, taipgi žinoti kame tų nuostolių priežastis.

Tadgi ir sveikatos klausimu, pradedant naujus metus, reikalinga kiekvienam padaryti apyskaitą, paklausiant savęs, ar aš esu stiprus ir sveikas, kaip man privalu būti, ar aš patikrinau savo sveikatos stovį pasikalbėdamas pas savo gydytoją, nes ikšiol žmogus nėra šiame pasaulyje pagaminęs tokią kompikuotą mašiną, kaip mūsų kūnas ir protas.

Daugelis mano, kad tas nėra svarbu ir reikalinga. Tie, kurie nemoka rašyti arba skaityti, jiems dar truputį atleidžiama, bet tiems, kurie yra pamokyti, užsiima įvairiuose bizniuose arba profesijose, tik dėl nepaisymo tuo nepasirūpina. Tą komplikuotą mašineriją reikia peržiūrėti arba patikrinti taip, kaip automobilį. Pastebėsime, kad dauguma žmonių turi neišpasakytai didelę meilę ir interesą labiau prižiūrėti automobilį, negu savo sveikatos stovį. Automobilį galima lengvai pataisyti arba naujas dalis įdėti, bet žmogaus komplikuota mašinerija—naujų dalių nei vienas gydytojas neįdės.

Tadgi klausimas, ką gali gydytojas padaryti? Jisai gali, jeigu žmogus kas metai pasiduos sveikatos patikrinimui, patirti anksčiausius ligos apsireiškimus arba ženklus. Dažnai tie ankstybiniai ligos ženklai apsireiškia be jokio skausmo arba sunegalėjimo. Jisai peržiūrėdamas tave gali pasakyti prie kokių ligų žmogus yra linkęs, kaip užsilaikyti, kad nepasiduoti tai ligai, arba kaip apsisaugoti, kokį valgį vartoti, kokį darbą dirbti, kokioj vietoj tinkamiausia gyventi. Pavyzdžiui, džiova, vėžio liga, cukrinė liga ir tt. Trumpai kalbant, nelaikas kiemo vartus uždaryti, kada arklys jau pabėgęs.

Pradedant naujus metus, labai gražus laikas padaryti išsižadėjimas, ypač tų blogų kelių ir įpročių, kurie veda į nesveikatą ir juos pašalinti. Dievas ir mes gana gerai žinome, kad jų šiame pasaulyje yra užtektinai. Pirmas tai yra rūkymas, ypač papirosai, rūkymo nuodai vadinami nikotinas. Vienas lašas nikotino turi tiek pavojingumo, kad jeigu jisai būtų įleidžiamas į didžiausią gyvulį, tai jį trenktų ir užmuštų vietoje. Žmogų rūkymas silpnina. Visoro alsavimo sistema, pradedant nosies sinusais (galvos kaulo kambariukai), kurie stovi netoli arba visai arti smagenų; taipgi oratakiai (brochi), širdis plaučiai ir kitos kūno dalys nusilpnėja. Dėl rūkymo gali prisimesti netiktai votis plaučiuose, bet taipgi džiova ir plaučių vėžys. Taip pat vartojimas svaiginančių gėrimų yra labai kenksmingas sveikatai.

Tie ir kiti blogi įpročiai nelaip kenkia jaunimui, kaip kenkia suaugusiems žmonėms, nes jaunas kūnas pergali, jo energija ir judėjimas stipresni. Vienok nežiūrint to, degtinė ir rūkymas krato ir nusilpnina jauną. Tyrinėjimas parodo, kad studentai, kurie nerūko, akylesni ir geriau mokosi, negu tie, kurie rūko.

Profesionalai privalo saugotis nuovargio, nes protonuovargis gamina nervų suirimą, smagenų celės džiūsta, taipgi gali pasirodyti priešlaikiniai kraujagyslių užkietėjimai, kurie gali pasiekti širdį (angina pectoris).

Galų gale pradėkim 1942 metus su pasiryžimu ir pasižadėjimu, kad pašalinsime visus blogus įpročius, kad atkreipsime dėmesį į savo sveikatą. Ir taip galima padaryti, jeigu tiktai norėsime.

TIE PATYS PRINCIPAI VISOMS TAUTOMS

"The Forthnightly", spalių mėnesio numeryje antrašte: "The Poles and Their Promised Land", senas anglų žurnalistas Robert Macray, kuris yra buvęs Lietuvoje ir kitose Rytų Europos valstybėse, rašo: "The Times" rugpiūčio 1 d. numeryje aiškiai pasisakė, kad vadovybė Rytų Europoje, tuomi suprasdamas valstybes tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų, priklauso arba Rusijai arba Vokietijai ir todėl, kai Vokietija buvo Alijantų išskirta, ji atiteko Sovietams."

Robert Mackray mano, kad į šį editorialą taikė Edenas, kai jis Coventry mieste rugpiūčio 30 d. pasakytoj kalboj, atsiliepdamas apie Atlanto Čarterį šitaip pasakė: "Jis (čarteris) atmeta visokią hegemonijos idėją ar įtakos zonas tiek Rytuose tiek Vakaruose. Jis nustato principus, kurie galioja lygiai visom tautom, didelėm ir mažom." LGKSB

SPORTAS LIETUVOJE

Kaune pasibaigė krepšiasvydžio (basketball) rudens turnyras. Pirmą vietą laimėjo Perkūno komanda, surinkusi 14 taškų ir nepralaimėjusi nei vieno lošimo.

Hockey ant ledo lošime tarp LFLS ir Tauro laimėjo Tauras 5:0. Laimėjusiai komandai Kūno Kultūros Rūmų direktorius Vokietaitis įteikė dovaną.

Draugiškas hockey rungtynes prieš LGSF laimėjo Perkūnas 3:0.

NAZIŲ SUSIRINKIMAS KAUNE

"Deutsche Zeitung im Ostland" praneša, kad Kaune buvo susirinkę vokiečių nacionalistų partijos nariai—Vokietijos piliečiai, gyveną Kaune. Nacionalistų (nacių) partija Kaune turinti 185 narius. Susirinkimą atidaręs propagandos šefas Lueth, o paskum von Fritsche skaitęs referatą apie "Vokiečių uždavinius rytuose".

DERLIAUS ŠVENTĖ KAUNE

Per derliaus šventę Kaune, kuri buvo transliuojama iš teatro, grojo Filharmonijos orkestras. Scenoje padainuotos aukštaičių, dzūkų, žemaičių dainos ir pagrota lietuviškais muzikos instrumentais. Taip pat buvo suvaidintos kaimiškos vestuvės su senoviškais papročiais, apeigomis ir šokiais. Vaidinimui vadovavo Švedas ir Baronaitė.

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

TIK KĄ IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJI KUN. J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas

Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinktinių juokų, nepaprastų šposų ir žavėjančių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. **Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas.** Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudruma, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. **Abraomas ir Raulas.** Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynias minutes.

3. **Supradentas ir Jo Gengė.** Veikalėlis atvaizduoja du skirtingu darbininkų tipu. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygutėj. Kaina 35c.; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų šposų. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla tesiranda tik padykėlio vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam šį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septyneta. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30c.

Visi viršiužvardinti veikalai gaunami "Garso" Administracijoj.

"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna.

AMERIKOS LIETUVIU VEIKLA KOLONIJOSE

PRAKALBOS IR AUKOS DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLUI

BROOKLYN, N. Y.—Sausio 9 d. š. m., Grand Paradise salėje, Brooklyne, įvyko gražus vakaras, kurį surengė Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitetas, tikslu visuomenę supažindinti su veikiamu darbu paminklo naudai.

Vakarą atidarė Fondo Komiteto narys Walter Šabūnas. Kalbėtojais buvo vietos laikraščių redaktoriai bei veikėjai: J. Tysliava, J. B Laučka, J. V. Stilsonas, K. J. Paulauskas; taipgi komiteto nariai: J. Šaltis, adv. S. Briedis; Maspetho lietuvių Atsimainymo parapijos klebonas kunigas Jonas Balkūnas; svečias tik ką atvykęs iš Brazilijos kun. Pijus Ragažinskas ir New Yorko miesto tarybos narys A. J. DiGiovanna

Meno programą išpildė p. Liona Juodytė dviem atvejais dainavo solo ir skambino gitaru.

Kalbėtojai nurodė minimo paminklo statymo svarbą ir ragino brooklyniečius ir bendrai visus Amerikos lietuvius šį kilnų darbą paremti. Dabar paminklo fonde yra surinkta aukų $1,700 suvirš, bet pastatymui paminklo reikia daugiau. Buvo renkamos aukos paminklo fondui. Aukavo sekančiai: S. Leveikis ir L. Jezavitienė po $10.00; Kun. J. Balkūnas $5 00; J. Tysliava $3.00; po $2.00: kun. P. Ragažinskas. E. Mikalauskaitė, J. Šniras, V. Rupšys, O. Bereckienė, V. Budinavičius; po $1 00: adv. S. Briedis, A. Slizauskienė, R. Burnovaitis, K. Lipinskienė, I. Marmienė, I. Kripaitis, M. Kurinskas, J. Guzavičius, J. Kuodis. O. Lugauskas, V. Ranišauskas K. Juodis, J. Baleckas P. Katinas, S. Januškevičius, J. Nauda, E. Zeikienė, F. Stankūnas, L. Šerkšnys, dr. Vaitulionis, J. Šaltis, K. Paulauskas, M. Andrišiūnas, M. Smetona, J. Laktūnas, K. Saimen, J. Vistūnas, M. Bulka, J. Radzevičius, J. Godrinis, J. Vaitulėnis, P. Bukauskas, V. Stelmokas, M. Sleideris, J. Vaiginis, J. Kairys.

Smulkių aukų $12.06; viso $88.06.

D. M. Šalomskas per J. Šaltį aukojo $2.00.

Kalbėtojams, dainininkei, publikai, aukotojams, aukų rinkėjams ir visiems už malonią paramą šio vakaro nuoširdžiausia dėkojame.

Nors prakalbose publikos buvo neperdaugiausia, nes buvo labai šaltas oras, bet susirinkusieji įvertino paminklo statymui vedam ądarbą ir sudėjo pusėtinai gausią auką.

Pasitikime, kad ir kiti brooklyniečiai, apielinkės ir bendrai Amerikos lietuviai aukomis parems ir neilgai laukus paminklas bus pastatytas pagerbimui mūsų žuvusių didvyrių Dariaus ir Girėno.

Taigi, prašome teikti jūsų malonią auką sekamai: išrašant čekį ar money orderį vardu Darius-Girėnas Monument Fund ir adresuokite komiteto iždininkui Mr. John Spurga, Port Jefferson Station, Long Island, N. Y. Iždininkas gavęs jūsų auką veikiai prisiųs patikrinimo kvitą, o jūsų vardas ir aukota suma tilps laikraščiuose.

Paminklo Fondo Komitetas: Adv. S Briedis, J. Spurga, J. Šaltis, W. Šabūnas, A. Gudonis, J. Kairys.

Spacialus koresp. *K. J. P.*

PHILADELPHIA, PA.

Balsas Chicagietės Panelės Lizės Norvaišaitės

Praėjusių švenčių laiku čia viešėjo pas savo brolį chicagietė, panelė Liza Norvaišaitė, kuri savo nepaprasta grože, o da daugiau savo labai išmintinga kalba, daugelį čia sužavėjo, po to gi, kaip teko patėmyti spaudoje, lankė ir kitas mūsų kolonijas, bet dabar jinai vėl Chicagoje, nes vienas vietinis vengentis sausio 15-tą nuo jos apturėjo laiškutį, kuriame ji rašo: *"Sveikinu nuoširdžiai Tamstą jau iš Chicagos.*

Ištrauka iš Laiško

Pirmadienį, sąusio 12-tą, vienas ričmondietis nuo 'sautiškio' garsaus veikėjo *Kazio Dryžos* apturėjo laišką, kuriame tarpe kita ko buvo ir šie pažymėjimo verti žodžiai:

"Katalikiško Susivienymo organizatorius P. Katilius šią savaitę darbuosis tarpe mūs reikale Susivienymo, rinks naujus narius. Dieve, jam prigelbėk! Bažnyčioje, iš sakyklos, kun. V. Vėžis labai gražiai išguldė tikslą Katiliaus atsilankymo; net gi nustebau beklausydamas to kunigo Vėžio puikaus aiškinimo"

K. V.

IŠ NELIETUVIŲ SPAUDOS

Philadelphia, Pa.—Vietiniame ukrainiečių laikrašty "Amerika", sausio 15-tos laidoje, tilpo a. a. poeto Prano Vaičaičio atvaizdas ir trumpas pranešimas, kad jo viengenčiai minėjo 40-metinę sukaktį jo atsisveikinimo su šiuo pasauliu. *X.*

LIETUVIAI KLIERIKAI SEMINARIJOJ

Philadelphijos arkivyskupijoj Šv. Karoliaus Boromiejaus seminariojje mokosi 12 lietuvių. Jie įvairiuose kursuose Baigiamajame kurse mokosi 3, kurie šį pavasarį bus įšventinti kunigais. Tai du broliai, dvyniai, Lukšiai iš New Philadelphijos ir Pečiukevičius iš šv. Jurgio parapijos, Philadelphia, Pa. Be to, iš Philadelphijos mokosi J. Burokas, kurs už pusketvirtų metų baigs, ir P. Statkus, kurs baigs kiek vėliau. Abudu yra iš Šv. Kazimiero parapijos, Philadelphia.

Visi lietuviai gerai mokosi, gauna atsižymėjimo medalius, pagyrimo lapus ir tt. Pažymėtina, kad visi gerai lietuviškai kalba ir *uoliai mokosi lietuviškai.* Lietuvių kalbos pasišventusiai moko kun. E. Paukštis Visi paskirstyti keliose klasėse, kad geriau galėtų mokytis pritaikyto kurso. Rašo laiškus lietuviškai, mėgina parašyti straipsnelių lietuvių laikraščiams ir tuo geriau lavinasi lietuviškai. Kun. Paukštis parūpina lietuviškų knygų ir duoda lietuviškų laikraščių. Skaitymas knygų ir rašinėjimas žymiai padeda geriau išmokti lietuviškai skaityti ir rašyti. *A*

HOMESTEAD, PA.

Sunkiai Sužeistas Muzikas S. Kimutis

LRKSA 38-tos kuopos narį, Simoną Kimutį, Šv. Petro ir Povilo parapijos vargoninką sausio 2-rą labai sužeidė automobilis, netoli namų. Abi kojos yra sulaužytos ir visas kūnas sužalotas. Guli Homesteado ligoninėje.

Visi apgailestaujam mūsų vargoninką, kurs mums virš 20 metų tarnavo Melskimės visi, kad kantriai iškentėtų ir su Dievo valia vėl neužilgo su mumis darbuotūsi. *38-tos kuopos narys*

MIRĖ NUOŠIRDUS LIETUVIS

Jonas Vaidila, Kanadoje pasivadinęs John Smith, mirė Toronto mieste 1941 m. gruodžio 9 d. Velionis buvo labai gailestingos širdies ir prieš bolševikų okupaciją yra paaukavęs Vilniaus lietuviams našlaičiams net šimtą penkias dešimt dolerių nors pats buvo nepasiturintis.

Jungt. Amerikos Valstybėse gyvena jo brolis Kazimieras Vaidila, bet jo adresas nežinomas Pageidautina, kad skubiai praneštų savo adresą Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke.

Paieškoma K E V E R Y T Ė S, Magdė ir Adelija, kilusios iš Gaišių kaimo, Pilviškių pašto, Marijampolės apskr. Jos pačios ar apie jas žinantieji teiksis pranešti adresus Lietuvos Gen. Konsulatui, 41 W. 52nd St. New York, N. Y.

NAZIAI KONTROLIUOJA LIETUVOS BENDROVES

Vokietijos reicho komisaro įsakymu, kiaušinius ir paukščius Lietuvoje gali supirkinėti tiktai "Maisto" akcinė bendrovė ir "Pienocentro" kooperatinė bendrovė. Tas lietuvių įstaigas vokiečiai yra pasiėmę savo kontrolėn.

PAIEŠKOJIMAI

PAIEŠKAU Juozapo Mikalausko ir Stasio Medalinsko. Dirbo girioze. Paskutinis adresas 25 Knox St., Lewiston, Maine. Malonėsit pranešti kas apie juos žinote.

S. BRIDZEVAITIS,
19178 Sherwood Street, Detroit, Mich.

BENDRAS VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

BROOKLYN, N. Y. — Sausio 8 d. Apreiškimo parapijos salėje įvyko New Yorko draugijų ir spaudos veikėjų susirinkimas, kuriame vieningai nutarta bendromis jėgomis minėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo (Vasario 16) šventę. Sudarytas minėjimo komitetas, numatyti planai. Minėjimo pelnas bus atiduotas Amerikos Raudonajam Kryžiui

Susirinkime dalyvavo per 35 asmenys, kurių tarpe gražus jaunimo būrys. Komiteto prezidiumas išrinktas tokio sąstato: pirm. kun. N. Pakalnis, vicepirm. J. Tysliava ir J. Stilsonas, sekr. El. Bartkevičiūtė, iždo globėjai p. Bacevičienė ir Pr. Bajoras.

Minėjimas ruošiamas vasario 15 d. 4 val. popiet Labor Lyceum salėje. Įžangos bilietai po 50c.

FOREST CITY, PA.

Metinis Independent Klubo Susirinkimas

Įvyks sausio 25, 1942, parapijos salėje tuojau po sumos. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti į susirinkimą, užsimokėt savo užsilikusias duokles. Taip pat bus rinkimas klubo valdybos 1942 m ir kiti reikalai bus svarstomi. Nepamirškit laiko ir vietos. Kviečia visus klubo valdyba.

Juozas Purickis, pirmin.

IŠ SENOS NELIETUVIŲ SPAUDOS APIE MAIRONĮ

Nepersenai mirė Kunigų Misijonierių Kolegijos Erie'oje, Pa., profesorius, a. a. Eugenijus Bobrowski's Tad jo žmona, žinant tą, kad tarp jo ir manęs, kaip tarptautinės kalbos šalininko, egzistavo nuolatinis kontaktas, tai jinai jo visą surinktą esperantišką literatūrą — knygas ir naujienraščius (o iš dalies ir kitose kalbose) didelę skrynią atsiuntė man. O dabar gi peržiūrinėdamas tą visą "štofą", užtikau savaitiniame esperantiškame naujienrašty *Heroldo de Esperanto*, liepos 10, 1932 metų, plunksnos tulo Mykolo Dušanski'o pranešimą apie Maironio mirtį. Jis yra tokio turinio:

"Birželio 28-tą mirė lietuvių atgimimo poetas, eroldas—garsintojas lietuvių nepriklausomybės, bei didelis kovotojas už lietuvių tautos laisvę *prelatas Jonas Mačiulis-Maironis.*

"To veterano kovotojo už laisvę mirties aidas skausmingai suskambėjo širdyse visų lietuvių. Tiesiog niekas nebenori ir tikėti į tą, kad lietuvių tautos tarpe jau nebegyvuoja Maironis, didelis kovotojas ir lietuvių poezijos Puškinas.

Maironis mirė, bet jo dvasia tebegyvuoja kartu su Lietuvaičią pasakys kiekvienas, nusiimdamas nuo galvos kepurę, kada jis sužinos apie tąjį liūdną įvykį, apie mirtį skaistaus bordo—dainiaus.

"Nūnai visa Lietuva yra apsigobus gedulos šydu, ir visi Lietuvos piliečiai įvairių tautybių ir tikybų, visi, trokštanti pasisekimo ir gerovės savo tėvynei, pagerbs atminį velionio, kadangi Maironio asmenyje kapan įžengė lietuvių tautos laisvės tėvas.

Širdgėla kankina rašantį šiuos žodžius tiems, kurie rasdavo patarimą ir didelį s u r a m i n i m ą savųjų širdžių jo eilėse, kurias jis rašinėdavo tais laikais, kada da ir kalbos nebūdavo apie laisvą Lietuvą; kada erškėčiais buvo apaugęs jaunojo poeto—Maironio kelias.

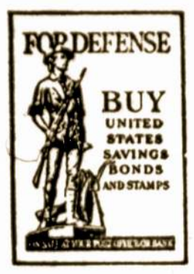

"Tai buvo praeity. Maironis turėjo tą laimę, kurią daugeliui likimas pašykštėdavo, sugrįžti į savąją laisvą tėvynę ir dalyvauti jos atstatyme.

"Nuo pačios jaunystės Maironio siela buvo, tartum, įsikunijimu vilties lietuvių tautos, nuo pačios jaunystės jis tarnavo dėl Lietuvos, dėl savo tautos, kaip nei kokių priešų nebijantis ir skaistusis vytis.

"Prelatas Jonas Mačiulis-Maironis gimė dvare arti Raseinių (Lietuvoje), pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Kunigystės mokslą jis įgijo Kaune, Vilniuje ir Petrapily. Gi būdamas da kunigų seminarijos auklėtinis, jis jau buvo vienas iš nedaugelio lietuviškos inteligentijos, kurie svajojo apie pažadinimą iš miego lietuvių tautos. Savąją dainiaus darbuotę jis pradėjo vykdinti gan anksti ir ji yra pilna motyvų apie Lietuvos meilę, apie lietuvių istoriją ir apie lietuvių tautos pavergimo palaidojimą. Jo svarbieji veikalai yra romantiški: 'Pavasario Balsai' ir 'Jaunoji Lietuva'. Dėka šių dviejų veikalų, Maironis yra vadinamas didžiausiu poetu lietuvių tautos ir žadintoju iš apsnūdimo Lietuvos nepriklausomybės idėjos.

"Maironio mirtis yra mums berybiniu skausmu ir žala, kurios atitaisyti nebegalima, nes mirė dainius liūdnai dainavęs apie lietuvių sielvartas, bei pranašas ir eroldas—garsintojas lietuvių atgimimo, asmuo pramatęs lietuvių tautos renosansą."

* * *

O lenkų savaitrašty "Gwiazda" iš anų laikų, tarp kita ko, apie Maironį buvo da ir eilutės (vertimas veik žodis į žodį) tokio turinio:

"Tai atvaizda kuo didžiausio
Lietuvos Vaidylo.
Tad poeto, bet mirtis jį,
Gaila! toji niekšė!
uNmarino Tad jau ilsis
Kūnas jo kapuose.
Bet jo dvasia yra gyva
Dabartiniam laike
Ir gyvuos jinai visuomet
Ten, kur yr' Dubisa...
Lietuvoj, mylėjo Maironis
Ją visuomet visą."

K. Vidikauskas

LIETUVI-KATALIKE SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina metams $2.00.

"DARBININKAS," Liet. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams $4.00, pusmečiui $2.00.

VELTUI DĖL DUSULIO ŽIEMOS LAIKU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kuomet šalta ir drėgna; jeigu žiemos šiurpus vėjas jus smaugia, tarsi jūsų atsikvėpimai jau būtų paskutiniai; jeigu naktiniai poilsiai yra negalimi iš priežasties kovos su kvėpavimu; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Co. išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtūt bile priemonę esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo. Jeigu jūs kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums jas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 462 Niagara Street, 94-J Frontier Bldg., Buffalo, New York.

21 AMERIKOS RESPUBLIKŲ KONFERENCIJA SVARSTO KARO EIGĄ

SUSIRINKIMAS RIO DE JANEIRO PABRĖŽIA BENDRĄ ABIEJŲ AMERIKŲ ISTORIJĄ

Diplomatų delegacijos iš 21 Amerikos respublikų pagal U. S. Sekretoriaus Cordell Hull pasiūlymą, susirinko sausio 15 d., Rio de Janeiro mieste svarstyti, kokiais būdais jie kovos prieš Vokietiją, Italiją ir Japoniją.

Susirinkimas, kuriame sekretoriaus padėjėjas Sumner Wells vadovauja iš Jungt. Valstiju delegacijai, yra tiesioginės pasekmės rezoliucijos priimtos Havanos konferencijoj 1940 m., kuri konferencija surišo visas Amerikos respublikas dėl greito sprendimo ir pasitarimo, jeigu svetima jėga įvykdytų agresijos aktą prieš teritoriją, valdžią ar politinę nepriklausomybę prieš vieną iš jų.

Pietų ir Centralinės Amerikos apima beveik 8½ milijonų kvadratinių mylių ir yra beveik 3 sykius didesnės už Jungt. Valstybes; apie 128,000,000 žmonių ten gyvena.

Lotynų Amerikos Respublikos ir Jungt. Valstybės turi daug bendrumų. Jos irgi vienu laiku buvo avanpostai (outposts) karalysčių ir net per trejetą šimtmečių siuntė savo turtus Ispanijos ir Portugalijos kunigaikštijoms.

Kaip ir Jungt. Valstybės, Pietų Amerika buvo išvystytos daugiausia Europos žmonių imigracija.

Brazilija ir Argentina, Pietų Amerikos didžiausios valstijos priėmė didžiausią imigrantų populiaciją. Argentina nuo 1857-1938 m. priėmė daugiau 4,100,000 imigrantų, ir nuo 1820-1937 m. apie 4,600,000 apsigyveno Brazilijoj. Keista, kad Brazilija priėmė tiktai 1,200,000 imigrantų iš savo motinos šalies — Portugalijos, o iš Italijos apie 1,400,000. Taip pat ir Argentina priėmė 2,600,000 italų, o ispanų apie 2,000,000.

Vokiečiai, kurie apsigyveno Pietų Amerikoje daugiausia gyvena Brazilijoje, Argentina ir Chile. Jų iš viso yra apie 400,000. Prancūzai imigravo į Argentiną, kur apie 230,000 apsigyveno per paskutinius 100 metų. Apie ketvirta dalis tik pasiliko Brazilijoje. Apie 215,000 rusų, lenkų, lietuvių ir jugoslavų nuvyko į Argentiną nuo 1820 m. kartu su 100,000 austrų-vengrų. Pagal Brazilijos statistiką apie 150,000 slavų buvo įleisti nuo 1884-1933.

Kitos tautos, kurios rado prieglaudą Pietų Amerikoje yra japonai, kurių 180,000 vienoj Brazilijoj, ir "ottomanai" (turkai, syrai ir armėnai), kurių Argentinoj yra apie 157,000.

Tad, tautiniu atžvilgiu, Lotynų Amerikos valstybės pergyveno mažesnėj skalėj tą patį įplaukimą Europos žmonių, kaip ir Jungt. Valstybės. Bet vienu skirtumu, Jungt. Valstybėse yra daugiau ekonominių progų. Pietų Amerika šiuo atžvilgiu yra atsilikusi. Didelis skaičius indėnų, kurie skaitosi "nebrangūs darbininkai" (cheap labor), yra kompeticijoje su tais, kurie galėtų ekonominiai sustiprėti. Jų broliai J. A. V. rado geresnes sąlygas prasigyvenimui.

Lotynų Amerikos šalyse industrija dar turi būti išvystyta. Agrikultūra, kasyklos ir galvijų auginimas sudaro jų didžiausią turto įplauką. Bet nežiūrint jų ekonominio stovio jos yra tikros respublikos, kurios prisilaiko prie konstitucinės žmonių valdžios ir jų žmonėms. Kiekviena valstybė yra nepriklausoma.

Rio de Janeiro konferencija pabrėžė įvairias individualybes, kaip svarbius kaimynus Jungt. Valstybėms tautų brolystėje Vakarų Žemyne ir įrodo jų vis augančią stiprybę šių dviejų Amerikos kontinentų reikaluose.

FLIS

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujeme agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. G, P. O. Box 305, Clinton, Ind.

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate kūno skausmus; jei sąnariai jauslūs; jei užeina skausmai oro permainose, patariam jums bandyt ROSSE Tabs be mokesties ir obligacijų. Naudojamos tūkstančių per virš dvidešimt metų, gavimui greito laikino paliuosavimo skausmų Reumatizmo, Artheritis, ir Neuritis.

DYKAI Šio Laikraščio Skaitytojams

Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tabs, prašom jus BANDYT juos—išbandykit mūsų kaštu. Pasiųsime jums pilno dydžio pakelį—sunaudokite 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greito paliuosavimo nuo skausmo ir jūs būsit nepatenkinti pasekmėmis ir to pakelio žema kaina, grąžinkit nesunaudotą dalį, ir jums nieko nekaštuos. Nesiuskit pinigų, tik savo vardą ir adresą į:

ROSSE Products Co. Dept. X-5
2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill.

SANDĖLIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ

AUKSO ALTORIUKAS (Tilžės), paprastu apdaru ..... 60c.
Ta pati knyga, celuloido gražiu apdaru $1.60
VAINIKĖLIS, maža maldų knygelė ..... 50c.
KANTICKOS, visokių giesmių knyga $1.75
KATEKIZMAI IR MINISTRANTŪRA ..... 25c.
PONTSKO PILOTO GALAS ..... 10c.
GYDYKLOS NUO BAIMĖS MIRTIES, su daugeliu paveikslų ..... 50c.
APIE DANGŲ, SAULĘ IR MĖNESĮ ..... 10c.
KABALAS ARBA SALAMONO ĮSMINTIS ..... 15c.
GIRTUOKLIŲ GADZINKOS ..... 15c.
TŪKSTANTIS NAKTŲ, 1-ma dalis ..... 50c.
BAPNŲ KNYGA, apdaryta, su paveikslais $1.60
LENGVAS BŪDAS ĮSMOKTI ANGLIŠKAI kalbėti be kito pagalbos ..... 35c.
MIKALDOS PRANAŠAVIMAI ..... 25c.
ISTORIJA SENO IR NAUJO TESTAMENTO, su paveikslais ..... 25c.
SVEIKATA LIGONIAMS, knygelė aprašo visokias žoles, kokios kam tinkamos ..... 25c.
KARVĖS, jų nauda ir kaip padaryti gerus sūrius ..... 25c.

ŽOLĖS. Dusulio Arbata, 50c.; Nervų Arbata 85c.; Vidurių Valytojas 60c.; Plaukų Apsaugotojas nuo plaiskanų ir pražilimo 60c.; Moterų mėn. reguliatorius 60c.; Kosulio ir Kokliušo Arbata 60c.; Kraujo Valytojas 60c.; Inkstų ir Kataro Arbata 85c.; Trajankės, stambių ir gerų žaknų 60c.; Cukrinės Ligos (diabetes) Arbata 85c.; Vyriškumo pataisymas, žolės, 85c.; Arbata dėl sumenkimo diktuoliams 85c.; Vandeninės Ligos Arbata 60c.; Inkstų ir Akmenėlių Arbata 60c.

M. ŽUKAITIS, 332 Dean St., Spencerport, N. Y.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms priseina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

THE QUESTION BOX

REV. A. J. S. & G. A. A.
(Permission Extension Magazine)

I am keeping company with a non-Catholic girl who was married to a non-Catholic before a minister, and has since been divorced. Am I permitted to keep company with her with a view to marriage?—Tenn.

There is no reason to think that the marriage of this girl was invalid. Therefore, she is united to her husband in the sight of God as long as both live. Under these circumstances, keeping company with her would be an occasion of sin and constitute a serious danger to your Faith. You should give up this association immediately.

In the Gospel of the Mass celebrated on St. Matthew's feast day, the following appears: "I desire mercy, and not sacrifice." What is the meaning of this text?—N. Y.

This text which occurs in Matthew, IX, is found at least four times in the Sacred Scriptures: 1 Kings, XV, 22; Osee, VI, 6; and Matthew, XII, 7. In this instance, as frequently in His discourses, Our Lord quotes from the Old Testament. Christ in no way wished to minimize the value of sacrifice, which we know to be the highest expression of worship. He wished to make clear the necessary prerequisites. Sacrifice, unaccompanied by qualities of life that reflect godliness, tends to degenerate into mere formalism. Just as St. Paul, in his beautiful and moving description of charity, declares all religious observances and penances are fruitless without charity, Our Lord in this place again states the necessity of mercy as prerequisite to sacrifice. Mercy, in this connection, has an extended meaning, embracing the qualities of forgiveness, kindness, forbearance. It is the virtue of charity in action.

Again and again Jesus denounced the empty ritualism into which the Scribes and Pharisees had permitted the true worship to degenerate. The service of God had been made to consist of hundreds of observances divorced from the spirit of worship. Physical acts devoid of spiritual content were the measure of virtue and merit. The forms of religious observance were expanded and multiplied, but the substance was disregarded. The text under consideration is but one of the many Our Lord used to point out the sad state to which the true worship of God had fallen. He endeavored thus to prepare His hearers for the establishment of His Church and the Sacrifice of the New Law.

My married sister, in needy circumstances, is also sick. I give (not loan) her two hundred dollars a year. May I deduct this in filling out my income tax form?—Mass.

The instructions for deductions from income tax for charitable contributions make no provision for private charities. A person making such a deduction would be subject to prosecution. In judging the *moral* aspects of this action, other considerations enter. In formulating legislation, the wording must be drawn to eliminate loopholes for fraudulent deductions. For this reason legislation may include, under penalty, actions which the lawmakers did not wish to penalize but could not exclude without causing confusion or facilitating deception. Although the regulations restrict deductions from income to contributions to organized charities (hence easily traceable), it would do no violence to the lawmakers' intention to state that it was not their wish to penalize genuine private charity. Therefore, if you make deduction for genuine charities not allowed by regulation and conceal these sums in other items, you would be liable to detection and prosecution under the law, but you would not be guilty of sin.

A year and a half ago I presented my case with the hope of receiving an annulment. The necessary papers were filed and I have since been requested to get additional affidavits of the non-baptism of one of the persons involved. What is the reason for such a delay, and why is it necessary to furnish additional affidavits six months after the previous testimony was given? Would it be proper for me to write to the chancery office for information on my case?—Pa.

From the indications in your letter, it appears that your case is of the class that must be sent to Rome for decision. There are three general classes of marriage cases. First, there are documentary cases which, upon presentation of all the relevant documents, can be judged almost immediately as deserving or not deserving of a nulifying decision. Then, there are cases of a more complex nature which, because of conflicting interests or obscure details, must be adjudicated before the matrimonial court of the diocese. Appeals in these cases may further delay the decision. Finally, there are cases which, because they involve the power of the Pope that has not been delegated to bishops, must be sent directly to the Holy See. This division of matrimonial cases explains the length of time that elapses before a decision is rendered. The additional affidavits were probably required because of a request from the Holy See for further proof. The nature of the case, the distance, the delay for further information, all serve to explain the lapse of time. You would be justified in asking the chancery office for a statement of the progress of your case.

Can a man who has had a common-law wife leave her and be married by a priest?—Wis.

The term "common-law wife" in this connection is regularly applied to an immoral relationship by which a man and woman, without the sanction of religious or civil law, cohabit. Since no marriage bond exists between these persons, either one may cease this sinful relation and, if otherwise free, can enter into a valid marriage.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti.

Žodynėlis turi arti pustrečio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniuj ir kiekvienam reikalo naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KING GEDIMINAS OF LITHUANIA

The year of 1941 was the 600th anniversary of the death of King Gediminas, or Grand Duke Gediminas as referred to by some historians, who in 1341 fell on the battlefield while defending his Fatherland from German Crusaders.

All Europe at that time presented a picture of a tottering feudal system. The title of Emperor of the Holy Roman Empire was in the hands of Louis IV of Bavaria who ventured to "donate" heathen Lithuania to the Christian Order of Teutonic Knights. The French and English people were locked in a centennial struggle. The Pontif of the Roman Catholic Church was taking refuge in Avignon. The Turks were making their appearance in the Balkans. America was to be discovered only one hundred fifty years later.

But Gediminas was already building and ruling medieval Lithuania, a fair sized empire that was to stretch from the Baltic Sea to the Black Sea.

The commemoration of the death of Gediminas, for obvious reasons prohibited in Lithuania proper, is being held here in America by Americans of Lithuanian descent. The City of Baltimore, Md., where Lithuania's Independence Day is observed as a State of Maryland official holiday, and many other American cities, have societies named in honor of Gediminas.

What a striking difference between the present situation of Lithuania and that of six centuries ago!

After twenty-two years of an independent, happy, industrious and fruitful statehood, Lithuania's independence was doomed when in 1939 her two powerful neighbors, Soviet Russia and Nazi Germany, became partners in an unholy alliance. Lithuania was forced to permit the stationing of Soviet garrisons on her soil. Eight months later—on June 15, 1940—Soviet Russia, in spite of existing treaties and her solemn promises, invaded Lithuania, depriving her people of independence, liberty and property and banishing thousands of her citizens to Siberia. Soviet brutalities provoked Lithuanians to a spontaneous uprising. One year later, that is, in June 1941, the Soviet regime was forced out from Lithuania as the first result of present German-Russian war. German military occupation of Lithuania proved to be no better than the Russian.

In these sad and trying times, Lithuania needs the courage, perserverance and wisdom of Gediminas.

Synopsis of The Reign of Gediminas

Gediminas assumed the reigning duties after his brother, Grand Duke Vytenis, died in 1316. His contemporary neighbors to the north were the Archbishopric of Riga and the bellicose Livonian Knights; to the south the powerful and aggressive Teutonic Order, Brethren of the Cross; to the east many Russian principalities, among them the independent Republics of Novgorod and Pskov, Grand Duchy of Tver and the Grand Duchy of Muscovy were the most important. Gediminas' daughter, Anastasia, became the wife of Duke Simeon of Tver. Another daughter, Aldona, married Casimir the future King of Poland.

Gediminas was noted for his intelligence and tolerance, courage and diplomacy. He not only consolidated Lithuania, but also extended its boundaries far to the east and south. During his reign, Lithuania was wide open to western culture. Artisans, tradesmen, merchants, agriculturists, and professional soldiers were invited from Western Europe. Franciscan and Dominican friars were also invited to cooperate in the task of educating the people. Although Gediminas remained faithful all his life to the heathen religion of his people, he respected Christianity and accorded protection and very assistance to missionaries. On one occasion, he declared: Lithuania is not fighting Christianity, she is only defending herself.

In May 1323 Gediminas wrote a letter to the Pope, John XXII, in Avignon, declaring his own as well as the Lithuanian people's readiness to embrace the Catholic Christian faith, if the Teutonic Knights abstained from attacking Lithuania. In this connection, a special mission, including the Bishop of Dorpat (Estonia) as representative of Archbishopric of Riga and King of Denmark, Grand Master of the Teutonic Order, were sent to Lithuania by the Pope. Barthlemy, Bishop of Ales, France, was also a member of this mission. However, Gediminas never realized his intention, for the Teutonic Order renewed its attacks on Lithuania.

In the beginning of his reign, Gediminas lived in the Castle of Trakai in the Vilnius region. In 1323 he founded the City of Vilnius and made it the capital of Lithuania. From that time on, the Lithuanians have never ceased to consider Vilnius the capital of their country.

According to historians, Gediminas was not a military type of ruler. In most cases, he increased his possessions by diplomatic methods. For instance, it was arranged that by the marriage of his two sons, Algirdas and Lubartas, to Russian princesses, he acquired the provinces of Vitebsk and Volynia. His rule was based not on oppression, but on respect and welfare of his subjects and on the development of the country's resources. However, he organized a formidable Lithuanian army and raised it to the highest state of efficiency then attainable. Gediminas fought the Tartars, repulsing them on many occasions. By protecting the Russians, he extended Lithuanian territory far to the east. However, the city of Kiev, first capital of United Russia, was added to the vast empire of Gediminas as a war prize. Gediminas most likely intended to unite under his rule the remaining Russian principalities. He assumed the title: Rex Lithuanorum et Multorum Ruthenorum (King of Lithuanians and numerous Russians). This title was used in all his diplomatic relations. A tolerant conqueror, he left the people to their own customs and order, appointing his own Duke or even leaving the former ruler if he swore allegience to him.

Gediminas had to fight in the west as well as in the east. In 1325 he made an alliance with Poland and sent his troops to help them fight Brandenburg.

The Latvians, impressed by these successes, rose gainst their oppressors, the Livonian Knights, and joined the victorious Lithuanian forces in considerable numbers.

All his life Gediminas was a relentless fighter against encroachments by the German Knights. For this reason some historians believe that he hails from Samogitia (Žemaitija, meaning Lowlands). Gediminas died in battle while defending Veliuona or while storming German built fortresses of Beyernburg. He was then 56 years of age. He was survived by seven sons. Beyernburg was never rebuilt.

After Gediminas' death, the Lithuanians, led by Kęstutis, son of Gediminas, carried on the struggle with the Teutonic Order. Finally in 1410, the Teutonic power was crushed at Grunwald (Tannenberg) in present East Prussia by the strategy of Vytautas the Great, son of Kęstutis, who fought the Germans as Commander-in-Chief of united Lithuanian and Polish armies under King Jagello, his first cousin. After this defeat, the Teutons abstained from attacking Lithuania for several centuries.

HOW WELL DO WE KNOW OURSELVES?

The most common way of explaining our failures is by blaming someone or something. In other words, projecting our defects outside ourselves.

To illustrate I'll offer a few examples."—The school boy cannot learn history because his teacher does not make it interesting; a clerk cannot get along in the office because he is discriminated against — he cannot do his work well because his superior is so critical it makes him nervous. A young man cannot continue his work because he has such bad headaches or because his eyes are so weak, or his digestion so poor or for a thousand and one other reasons referable to his health. These reasons might be indefinitely multiplied.

There are many types of individuals who fall far short of attaining the fullest possibilities of success, of which they are capable. To mention briefly, the best known of these types are; the chronic grouch, who is always finding fault with others, when the real fault lies within himself; the alcoholics and drug addicts who escape reality and responsibility by the use of drugs and alcohol, thus they avoid responsibilities for which they have no stomach.

When one has such difficulties one shoud look within and be sure that the fault is not there. It is much more likely that the fault is there than that the whole world is wrong, and in any case, it is the world as it is, in which we must live, and not the world as we would wish it to be.

I feel that I'm pretty close to the truth in this assumption, therefore, I'm assured of your attention to outline such principles that are fundamental in any effort towards self examination.

It is necessary that the individual at this point sincerely determines just what he is trying to do, and what he wishes to be or make of his life; to exert an effort to see himself as he realy is, both his valuable qualities and his shortcomings; and then, attempt to order his life in accordance with a plan that gets the best results.

Is it worthwhile, to examine the whole problem of living, with sufficient care, to determine how better results may be reached? To put it more specifically, is it possible to get more happiness out of life — more joy out of living? Put in this way, I think there is little doubt that anyone—you, for example, who are reading this—will be willing to admit that a plan that offers so much, one cannot afford to pass by without at least a reasonable examination.

And now if we have been honest with ourselves and hesitated not one bit, over admitting our weakness and shortcomings, then, the following six rules, may be to our advantage, in working out a plan for self development.

1. We may increase our knowledge and skill at the task to which we have been accustomed.

2. We may master the job next above so as to make promotion possible.

3. Through self-analysis we may discover special abilities, capacities or interests not now properly utilized.

4. We may train in some wholly new field which would better use our special abilities and to which we may ultimately transfer.

5. We may develop general culture and back-ground whether in economic's or law, art or Philosophy for effective living, is largely dependent upon the cultivation of Mentality, and Personality, and the broadening of interest.

6. We may acquire training for life as distinguished from the training for making a living. This involves a careful consideration of life's objectives —what one really wants most deeply to get out of life—which means determining upon the field or fields in which one can best serve his family, his friends, his neighbors, his community, and his nation.

J. R. Degutis

SPORTS

By: SAL. BEKAMPAS

BLUE RIDGE CANCELS BASKETBALL

Syl Pauxtis, Blue Ridge College basketball coach, said today the drain of selective service and enlistments on his team and financial conditions generally made it necessary to cancel the schools remaining basketball schedule.

HURLER GETS ADVANCED

George Carlonas, 23-year old hurler with London of the Pony League for the past two seasons, has been advanced to the Harrisburg, Pa., club in the Inter-State loop.

A graduate of the Scranton sandlots, "Georgie" originally signed as a catcher. He is classified as 3-A in the draft because of dependents.

INITIAL OPENING OF BOWLING ACADEMY AWAITED

Bowling's popularity among the sportsmen of Wyoming Valley again is noted with the announcement recently by the Holy Trinity Lithuanian Church, Wilkes-Barre, that a new six-lane academy has been installed in the parish house, East South and South Meade Streets, and will be ready for public use on or about February 1.

The auditorium of the building has been rebuilt to provide sufficient space for the modern six alleys and the stream-lined accessories. Walls and ceiling have been lined with sound proof material so that the chrashing of struck maples will not be heard in other sections of the building

Anthony Gibavičius (Gilbert), a popular follower of the indoor sport has been selected by church officials to manage the new concession which will be operated to support the church. He will be capably assisted by John Skiptūnas who will teach the sport to beginners, male and female. Many bowling participants know Skiptūnas, who is considered as one of Wyoming Valley's outstanding performers.

Others who also will figure in the maintenance and development of the new bowling center are the pastor, Rev. J. K. Miliauskas, Athony Waycavich, Benjamin Gilbert, Adam Lowery and Michael Konsavage.

BROTHERS ARE BRILLIANT CAGE PERFORMERS

The classy ball-handling and shooting by the Ezerskis brothers, Johnny and Tony has enabled their team, Power Memorial to be one of the top contenders for P. S. A. L. honors in the New York City scholastic league. John is a high scoring center while Tony is a excellent guard on the defense.

ENTERED IN TAMAQUA TOURNEY

Proving their ability to match punches and science with the best from Tamaqua, Pa., in the regional tournament to decide entries for the Diamond Belt Tournament at Philadelphia, two of Father Powell's eight amateur fighters, products of the local tournament, continued in the running as a result of fights at Tamaqua last week.

Winers from this section were Ralph Koneski and Ray Machinski, of Wilkes-Barre, and these two boys competed on Thursday's card.

KEEPS ACTIVE IN BOWLING

The name of Anthony Waycavich is familiar to the Buffalo, N. Y., bowling followers. Anthony has been a consistent "maple-crasher" and has hit some big-time scores while a member of the Buffalo Shoe Company. His team is entered in the coming ABC tournament which will be held at Columbus, Ohio, this year. Bowling is a part of Mr. Waycavich's recreation when his railroad run is finished. He is express car agent operating from Wilkes-Barre.

MINISTER SAYS LITHUANIA IS ALIGNED AGAINST AXIS

Under this heading "The Evening Star", Washington, D. C., December 22, 1941, carried the following article:

"Dr. Povilas Žadeikis, the Lithuanian Minister in Washington, announced today that his nation wished to be considered aligned with the states fighting the Axis and expressed in behalf of his government 'deep sympathy as well as full confidence in the victorious exploit of American armed forces'.

"Dr. Žadeikis said he looks to the Atlantic Charter as a guarantee of the restoration to Lithuania of the Republic's national liberty, which is non-existent with the German forces in command of the country. The Atlantic Charter of President Roosevelt and Prime Minister Churchill states, he recalled, that 'sovereign rights and self-government should be restored to those nations who have been forcibly deprived of them'.

" 'Though Lithuania is a small nation and her geographical situation is unenviable', the Minister said, 'she refuses to be buried alive or to be sacrificed for the benefit of her great neighbors. Lithuania has rich historical traditions which are a part of her soul, and she has will and ability to lead an independent life in no way interfering with the ligitimate interests of her neighbors.' "

Chapleau, Ontario. — Sausio 14-tą dviejų traukinių susitrenkime žuvo 5 geležinkeliečiai.

VIETINĖS ŽINIOS

LANKĖSI

Penktadienį, sausio 16-tą, lankėsi kun. Jančius, M. I C., kuris tęsia aukų rinkimą Tėvų Marijonų statomai lietuvių katalikų bažnyčiai Buenos Aires, Argentina. Pereitą sekmadienį kun. Jančius darė rinkliavą Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčioje, kur klebonauja kun. J. K. Miliauskas. Pasekmės puikios

KLAIDOS ATITAISYMAS

Šių metų "Garso' 'Nr. 1-me tilpo žinutė apie LRKSA 14-tos kuopos valdybą 1942 metams Ten išspausdinta, kad kuopos pirmininku yra Jonas Jančius turėjo būti Jonas Jančaras.

NUOŠIRDUS DUOSNUMAS

Sekmadienį, sausio 18, 1942, Wilkes-Barre Šv. Trejybės lietuvių parapijos puošnioje bažnyčioje, per visas trejas šv. mišias buvo renkamos aukos pirmai statomai lietuviams katalikams bažnyčiai Argentinoje, Pietų Amerikoje.

Čionykščiai lietuviai katalikai pilnai atjaučią savo brolių bei seserų, Argentinoje gyvenančių, tikybinį skurdą bei sunkią religinę padėtį, nuoširdžiai ir duosniai parėmė gausiomis aukomis šį labdaringą artimo meilės darbą.

Viso aukų surinkta $186.10. Prie šių aukų prisidėjo sekantieji geradariai: didž. gerb kun. Juozas Miliauskas aukavo $5.00, kun. Alfonsas Žukauskas $5.00; Vincas Kupstas $10.00, Vincas Mikelionis $10.00; Margarieta Navickas $5.00; Marcelė Mėlynis $1.50; po $1.00: Vincas Makarevičius, N Kavaliauskaitė, Pranas Rutkauskas, Juozas Patackas, A. D., Morta Zikas, M. Masnickienė, M. Pašukonis, D. Kašėta, Julė Skamarokienė, O. Makarevičius, Rožė Yuknavitch, Jonas Deltuva, Jonas Povilaitis, Jurgis Bendoraitis, Antanas Belcer, V. Gudaitienė, A. Kostrah, Marcelė Stučkienė, Morta Koneski, Ag. Jaškienė, Marj Žemantaravičienė, Antanina Jančaras, Marė Pikutienė, Viktė Siulinskienė, Stanis Zakarevičius, Marj. Mozavikienė, J. Jonuška, Juozas Batvinskas, Šuktai, Jonas Kurlauskas, M. Dovydas, Petronė Jankauskienė, S. Jurgelevičienė, S. Jankevičius; po pusę dolerio: Jonas Skiptūnas, R. Krugel, Juozas Gillis, Ona Snapauskaitė, M. Deimantavčius, E. Aušura, ir daug kitų, kurie savo vardų nepažymėjo

Visiems, tat, aukotojams ir Argentinos lietuvių prieteliams nuoširdų ačiū taria ir Tėvai Marijonai, kurie darbuojasi Argentinoje ir lietuviai argentiniečiai.

Lai Dievas laimina visus ir šimteriopai atlygina jums. Ačiū!

Kunigas Marijonas

IŠ LRKSA 17 KUOPOS SUSIRINKIMO

Sausio 18-tą įvyko LRKSA 17 kuopos susirinkimas

1942 metų valdyba užėmė savo vietas. Valdybos sąstatas: dvasios vadas—kun. kl. J. K. Miliauskas, pirmin. J. Batvinskas, vice pirmin Juozas Jancevičius, prot. sekretorius Matas Kvietkus, fin. sekr. B. Jaškus, iždin. Ant. Skurkis, iždo globėjai V. Juknevičius ir Iz. Tamulynas.

Kuopos susirinkimai bus laikomi posenovei—trečią sekmadienį po sumai Šv. Trejybės parapijos svetainėj, South ir Meade gatvės.

Kuopos naujų narių organizatoriai tie patys—J. Batvinskas ir B. Jaškus.

Kuopa gerai gyvuoja, tvarka pavyzdinga. Nepriklausantys kviečiami prisirašyti.

ŠVČ. TREJYBĖS PARAP. CHORO VALDYBA 1942 METAMS

Sekmadienį, sausio 11, Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos choras turėjo reguliarį susirinkimą. Tarp kitų reikalų išrinkta choro valdyba 1942 metams, būtent: pirmin. — Pr. Katilius, vice pirmin. — Antanas Šnipas, sekr. — Berta Jaškiūtė, iždin. — Elena Mensiskaitė, iždo globėjai —J. Pikaitis ir Marė Sebastinaitė; tvarkdarys — Alicija Solinskaitė; atstovai "Dainos" draugijon—Ona Zubrytė, J Pikaitis, J. Lučaitis; korespondentė—L. E. Jonušaitė.

Choro vadas muzikas J. Stulgaitis

EDWARDSVILLE

IŠ LRKSA 1-OS KUOPOS SUSIRINKIMO

Pereitą sekmadienį, sausio 18, Šv. Marijos parapijos svetainėje įvyko 1-mos kuopos susirinkimas.

Dalyvavo apščiai narių. Kuopos valdybos nariai išdavė savo raportus. Iš finansų sekretorės El. Venslauskienės raporto pasirodė, kad 1942 metais centrui sumoktėa $2,184.90, centras pomirtinėmis ir pašalpomis išmokėjo $2,115.70

Tarp kitų svarstymų, prisiminta ateinantis seimas Išrinkta įnešimams paruošti komisija, būtent, redakt. M. Zujus, kp. pirmin. V. Leliokas ir iždin. J. Leškauskas.

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given that the Court of Common Pleas of Luzerne County, No. 113 March Term 1942, has fixed March 21, 1942 at 10:00 A. M. for hearing petition of John J. and Agnes M. Rinkewicius or Rinkeweceus to change their surname to Rinkus.

JOHN NANORTA, Attorney,
858 Miners Bank Building,
Wilkes-Barre, Pennsylvania

LUZERNE COUNTY, ss:

In the Court of Common Pleas of Luzerne County, No. 2282, October term, 1941. Libel in divorce a vinculo matrimonii. Elizabeth Lindsay v. Albert Eugene Lindsay. To Albert Eugene Lindsay: Take notice that an alias subpoena in divorce having been returned by the Sheriff of Luzerne County, that you cannot be found in Luzerne County, you are hereby notified and directed to appear before the said Court on March 9, 1942, at 10 A. M., and answer the complaint in the above case.

DALLAS C. SHOBERT,
Sheriff

JOHN NANORTA,
Attorney for Libellant

Šeimininkės! Jeigu Jūs Norite Gaminti Gerus Valgius, Gėrimus ir Gerai Šeimininkauti, Įsigykite Knygą

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržovės, kisušiniences, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, pankūčienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų, ir kiti naudingi paaiškinimai.

Kaina Vienas Doleris

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

RENGIASI PRIE ATIDARYMO PUIKIAUSIŲ BOWLING ALLEYS

Apie vasario 1-mą, 1942, Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapija atidarys moderniškai įrengtą skritulių žaidimų svetainę (Bowling Alleys).

Tai bus geriausia ir puikiausia skritulių svetainė mieste.

Svetainės remontas jau baigtas. Įrengtos 6 naujausios išdirbystės alėjos.

Šilima geriausia, šviesos naujausios mados.

Prižiūrėtoju bus žinomas vidujinio (indoor) sporto mėgėjas Ananas Gibavičius (Gilbert), 143 S. Meade St., Wilkes-Barre; telef. W. B. 2-0355.

Mokytojas — visoje Amerikoje išgarsėjęs tame sporte Jonas Skiptūnas.

Dabar laikas rezervuoti valandas žaidimui. Tuo reikalu kreipkitės į prižiūrėtoją Antaną Gibavičių (Gilbert).

Dabar lietuviams sporto mėgėjams, ypatingai jaunimui, nereiks ieškoti vietų pas kitataučius naudingai pasportuoti, pasimankštinti ir maloniai praleisti laiką.

KINGSTON

SERKŠNAI SUSILAUKĖ DVYNUKŲ

LRKSA 209 kuopos narial Vincas ir Genovaitė (Agurkytė) Serkšnai sausio 14-tą susilaukė dvynukų sūnelių.

Linkime tėvams džiaugsmo, o sūnams gražaus augimo!

PITTSTON

GRAŽUS ARGENTINOJE STATOMOS BAŽNYČIOS PARĖMIMAS

Sausio 11 dieną š. m. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo renkamos aukos TT. Marijonų statomajai lietuvių katalikų bažnyčiai Buenos Aires mieste, Argentinoje. Duosnūs pittstoniečiai nuoširdžiai parėmė gražų tikslą, per kolektas sumesdami $140.20.

Aukotojų vardų negaliu paskelbti, nes aukos buvo sumestos nepaduodant nei vardo nei adreso Pittstoniečiai, matyt, tvirtai laikosi Kristaus paskelbtos taisyklės: "Tau gi duodant išmaldos, tegul tavo kairioji nežino, ką tavo dešinioji daro, kad tavo išmalda būtų slaptoje, ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins". (Mat. 6.3-4).

Atskira Auka

Prie bažnyčioje surinktų aukų savo gražia duokle $10.00 prisidėjo Šv. Kazimiero parapijos šios draugijos: Gyvojo Ražančiaus, Švenčiausiojo Sakramento ir Tretininkų.

Tikras Surpryzas

Bet kas labiausiai mane nustebino ir sukėlė tikro pasigrožėjimo, tai buvo nepaprastas žygis Liet. Kat Wyoming Klonio Chorų Sąryšio. Kaip tik tą dieną Pittstone Sąryšis laikė savo metinį susirinkimą. Kažin kas iš dalyvių pasiūlė, kad iš bendro iždo būtų suteikta parama Argentinoje statomajai bažnyčiai. Susirinkimas pritarė ir paskyrė auką sumoje $25.00.

Tuo būdu Pittstone sausio 11 dieną suaukota Argentinos bažnyčiai viso labo *$175.20.*

Padėka

Laikau savo pareiga viešai pareikšti TT Marijonų vardu mūsų gilų dėkingumą už suteiktą paramą mūsų Misijai Argentinoje.

Pirmoje vietoje nuoširdžiai dėkoju d. g. kun. J. Kasakaitui, kuris, kad ir sunkiai sirgdamas, labai sielojosi daromąja rinkliava ir visa širdimi jai pritarė. Ačiū ir jo uoliems vikarams kun. Viktorui Kupstui ir kun. Jurgiui Tribendžiui už didelį man parodytą palankumą ir prietelingumą

Dėkoju visiems aukotojams, taip paskyriems, kaip ir draugijoms, o ypač Wyoming Klonio Chorų Sąryšiui už duosnumą ir gerą širdį.

Tegu Geriausias Viešpats visiems šimteriopai atlygina Savo gausiomis malonėmis!

Kun. K. Rėklaitis, M. I. C.,
TT. Marijonų Provincijolas

ŠV. VARDO DRAUGIJOS VALDYBA 1942 M.

Metiniam Šv. Vardo draugijos susirinkime 1942 metams išrinkta tokia valdyba: pirm. Juozas Maceina, vice pirmin. Pranas Savickas, protokolo raštin. Vincas Gaičiūnas, finansų rašt. Leonas Bucevičius, iždin. J A. Venskus, iždo globėjai J. Banos, Vincas Grieštaraitis ir Adomas Miliauskas.

Draugija rengia šokį, kuris įvyks balandžio mėnesį. Rengimo komisijoj darbuojasi Pr. Padriežas, L. Butsevičius, Pr. Savickas, J. Vyšniauskas ir J. A Venskus.

SWOYERVILLE

SUNKIAI SUŽEIDĖ J. KUPSTUKĄ

Sausio 14-tą D. L. and W. geležinkelio inžinas nutrenkė rogutes ir sunkiai sužeidė J. Kupstuką, 7 metų, gyv 82 Maltby St., Swoyerville, Pa.

Kupstukas su savo kompanijonu, mokyklos pertraukos laiku, linksmai važinėjo. Tik važiuojant per geležinkelio bėgius ištiko baisi nelaimė.

Paskiausiomis dienomis vaiko padėtis žymiai pagėrėjus ir yra vilties, kad jis neužilgo pasveiksiąs.

Vaiko tėvai Jonas ir Anelė Kupstai yra LRKSA 34 kuopos nariai. Jonas Kupstas yra buvęs 1 kuopos finansų raštininko padėjėjas.

INKERMAN

LRKSA 194-tos Kuopos Valdyba 1942 M.

Pirmin.—Anupras Šniutas, vice pirmin. — Jonas Bartašiūnas, prot. rašt. — Marcelė Lomsargienė, fin. rašt.—Genevieve Šniutas.

MIRĖ

A. A. VINCAS NEVULIS, 55 metų, mirė sausio 14-tą Rutland ligoninėje, Rutland, Mass. Jo kūną pargabeno ir sausio 17-tą palaidojo iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Pirmiau velionis gyveno Kingstone, bet paskutinius du metu praleido pas savo vaikus Boston, Mass. Paliko 3 vaikus.

A. A. IEVA SATULIENĖ, gyv. 294 Lawrence St., Edwardsville, mirė sausio 15-tą, palaidota sausio 19-tą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 3 dukteris, tarp kurių yra vienuolė sesuo Mary Ann St. Mary's vienuolyne, Chicago, Ill.

A. A. V. PAKUTKA, 387 Salsburg St., Plymouth, mirė sausio 17, palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose.

PARENGIMAI

ŽEMIAU TELPA pramogų skelbimai tų draugijų bei kuopų ir biznierių, kurie duoda spaudos darbus "Garso" spaustuvei.

VISTIENOS VAKARIENĖ ruošia S. L. A. 115-ta kuopa sekmadienį, vasario 1, 1942, Lietuvių Progresyvio Klubo salėje, 325 E. Market Street, Wilkes-Barre, Pa. Pradžia 6 val. vakare. Įžanga $1.00.

MILŽINŲ KAPAI

PASAKOJIMAI APIE ŽEMAIČIŲ GIRGŽDUTĄ IR KITUS ŠVENTKALNIUS

Girgždutas ne paprastas kalnas, bet svarbi senovės lietuvių šventykla—alkvietė (taip senovėj buvo vadinamos Romuvos). Ši alkvietė buvo viena iš didesniųjų, kuriai lygios buvo tik Šatrija, Rambynas, Kernavė, Medvėgalis ir kitos didžiosios. Girgždutos šventovė buvo sustiprinta keliomis eilėmis pylimu, kuriuos galima ir dabar aiškiai matyti. Girgždutas turi dvi viršūnes, kurių alkviete buvo tik viena. Ši vieta dabar be medžių, o antroji apaugusi medžiais ir krūmeliais. Alkvietės viršūnėje stovi kryžius (tą kryžių tikrai esą pastatę bevaikiai tėvai, kad susilauktų įpėdinių; ir tikrai susilaukę).

Šis kalnas seniau buvęs labai žmonių gerbiamas ir dabar čia yra likęs senas paprotys antrą Sekminių dieną daryti susirinkimus — pasilinksminimus, tą dieną susirenka net keli tūkstančiai didelių ir mažų žmonių iš artimų ir tolimų apylinkių. Aplinkinių žmonių net pievas ir laukus numina besilinksmindami.

Ties Girgždutu yra mažas kalnelis "Avinkalnis", kurį žmonės laiko taip pat šventu kalnu. Senovėj čia gal būt buvo aukojami avinai, nes yra išlikusi senovės gyvulių aukojimo daina: "Ant kalnelio, prie upelio dieną, naktį ugnelė smelk, smelk, smelk. Ten žvanginis su Ruginiu oželį Dievo garbei smaug, smaug, smaug. Tu, oželi žilbarzdi, auk, auk, auk. Dievuks mūsų tavęs lauk, lauk, lauk".

Už Girgždutos kalno viršūnės buvo ežerėlis, kuris dabar yra užakęs, liumsi irvos galima juo vaikščioti, apie jį žmonės pasakoja gražių pasakų. Sako, kad švedmečio laikais bėgdami iš mūsų krašto švedai šiame ežerėly paskandinę skrynią su auksu. Ši skrynia kartais iškyla iš gelmių aukščiau ežero, o ji yra užkeikta, ant jos sėdi barzdotas senis, jei kas artinasi prie tos skrynios, ji vėl grimzda į ežero gelmes.

Karą apylinkės galvočiai gyventojai, būk, sumanę skrynią su auksu išimti iš ežero dugno. Iškasę didelį griovį ir paleidę ežerą, tuomet jiems prisisapnavę, kad ežeras paskandysiąs visą kraštą su žmonėmis; persigandę tokio sapno, nubėgę sustabdyt vandenio ir radę iškastąjį griovį užversą didžiausiu akmeniu, kaip pečiumi, kuris ir dabar esąs žemėmis užslinkęs, o prieš kelis metus kyšojusi jo viršūnė ore. Griovys truputį žymu ir dabar.

Vietiniai seni žmonės pasakoja, kad Girgždutos kalne "baidos". Kalne esančios geležinės durys ar vartai, o už tų durų sėdįs kipšelis ir neleidžiąs įeiti į kalną, o kalne esą dideli turtai visokio labo. Sako, kai įeini į vidų, tai gražiausi rūmai, įvairiausių valgių lentynos pridėtos, gėrimų rūsiai prikrauti, bet viskas esą užkeikta ir imti mūsų laikų žmogui negalima.

Kartą koks tai vaikas į kalne esančią skylę įmetęs kepurę ir kelnes ir gavęs pilną kepurę ir kelnes pinigų, antras taip pat įmetęs, o tam nieko neišmetę, tik kalbą sumaišę.

Kartais iš kalno išeinanti kokia tai baidyklė.

Senų senovėj, kol dar mūsų žmonės buvę nekrikštyti, sako, čia ant kalno amžiną ugnį kūrinę.

Žmonės pasakoja, kad nuo Girgždutos ėjęs po žeme urvas ligi Sponsčio piliakalnio, kuris yra už 3 kilometrų.

1315 metų žiemą, karaliaujant Lietuvos kunigaikščiui Uteniui, kryžiuočių mistras Enrikas ryžęsis siųsti didele kariuomenę į Žemaičius, kad sunaikintų Girgždutos pilį. Anuo laiku Prūsuose buvę daug krikštytų žemaičių, kurie, pajutę žadant Girgždutą pulti, pranešę apie tai žemaičių vyresnybei. Žemaičiai ruošęsi apsigynimui. Pirmiausia įvyko mūšis ant Kaltinėnų pilies kalno. Žemaičių vadovas buvęs stiprus vyras Girgždys, kuris sustatęs savo vyrus į eiles ir sušukęs: "Muškit vyrai nedorus atėjūnus!" Tuomet žemaičiai puolę visu smarkumu, tačiau negalėję žemaičiai atsiturėti, išmušę nemaža vokiečių, jie pasitraukę. Vokiečių buvę daug daugiau, negu lietuvių. Vokiečiai traukę tolyn į kraštą, bet kur tik vokietys atsiskyręs nuo kitų—tuojau likdavęs užmuštas. Vokiečiams kabinantis į Girgždutos kalną, žemaičiai smarkiai juos užpuolę. Ne tik mušę, bet iš anksto papjautais drūtais medžiais užvertę būrius vokiečių, sutrupindami jų vežimus, arklius ir juos pačius, tuo būdu užvertę ir kelius vokiečiams. Dėl to visko vokiečiai nusiminę keikėsi ir nebenorėję kariauti su žemaičiais, bet jų viršininkai liepę pulti nedorus žemaičius. Tuomet pas Girgždutą įvykęs smarkus mūšis; aštuonias valandas vokiečiai šturmavę Girgždutos pilį. Žemaičiai nepasidavę, mušę ąžuolinėmis buožėmis, ant ilgų grandinių prisirištomis, vilyčiomis iš saidoku, badę ilgomis ietimis. Po ilgo ir kruvino mūšio pradėję gurti vokiečių eilės. Vokiečių karvedys įsakęs pūsti ragą, kad atstotų. Taip vokiečiai ir negavę į pilį įsigrūsti.

Aplink pilį buvę krūvos kūnų, kuriuos paskiau žemaičiai turėję palaidoti. Iš žemaičių pusės krito devyniolika stiprių karių, tarp jų ir karvedžio brolis Mašius, kurs buvęs labai narsus, dėl jo žmonės visi labai gailėjosi. Žemaičiai pagal savo paprotį jo kūną sudeginę ant Girgždutos kalno.

B. Buračas

Dėl asmenio saugumo ir finansinės nepriklausomybės — šiandien pirk Apsaugos Taupymo Bonus ir Ženklelius!

TABAKAS

Rūkymas jau seniai yra pripažintas, kaip kenksmingas žmogaus sveikatai. Bet dabartiniais laikais šis faktas yra absoliutiškai patikrintas. Nikotinas, kuris randasi tabake, yra tikras nuodas ir jei būtų imamas grynai, greitai užnuodintų žmogų. Nicotine sulphate, kuris yra imamas iš tabako, yra dažniausia vartojamas kaipo "insectcide" arba vabalų naikintojas. Šiuos faktus primenu, nes noriu privesti ir paaiškinti galingumą nuodų. O žmonės tabaką rūko ir į save traukia dalį nuodų. Vien nuo čiupinėjimo cigarų ir cigaretų pirštai gana parunda, taigi kiek daug žmogaus gerklė ir dantys parunda nuo rūkymo.

Daktarai pripažįsta, kad "acid condition" viduruose paeina nuo rūkymo, vidurių nervingumas dažnai dėl tos pačios priežasties, taipgi ulcers. Norint išsigydyti šią ligą, daktarai visiškai uždraudžia rūkyti. Eksperimentai su cardiographic mašina, kuri rekorduoja širdies mušimą, parodo, kad žmogui rūkant širdis dirba greičiau ir sunkiau, taigi pasirodo, kad rūkymas taipgi kenkia širdies veiklai, kuri ir taip neima poilsio, tai kam ją daugiau apsunkinti rūkymu? Yra taipgi sakoma, kad žmogus, kuris rūko daugiau, kaip pakutį cigaretų į dieną, labai išvargina savo nervus ir išaikvoja energiją. Daug rūkantis žmogus dažniausia rūgoja dėl valgio, jam niekas netinka, nes jo skonio nervai jau yra užgauti. Tokis žmogus turėtų pasitarti su daktaru, nes vėliau jam bus sunkiau savo energiją atgriebti.

Jaunimas, kuris lavinasi atletikoj, draudžiamas rūkyti ir nikotinas yra skelbiamas didžiausias sveikatos kenkėjas moderniškam gyvenimė.

"Lietuviškas Žinynas" net 30 metų atgal taip rašė apie tabaką: "Jo vartojimas naikina sveikatą ir tūkstančių jaunų žmonių ir vaikų gyvastis, užteršdamas jų omes (instinktus), sunaikindamas plaučių pajėgą, sustabdydamas jų augimą, užmuša kraują ir įdiegia nuodus į kepenis, sustabdo jų veikmę ir tuomi kenkia inkstams. Po to užeina svaigalų ir vaistų geidimas, užbaigiančių Brighto liga, padagra, neuralgija, reumatizmu ir tt. Jis yra biaurus, nepakęstinas ir kenkiantis smagenims, sudarko jausmus, sunaikina gyvybę ir padaro juos žiauriais, biauriais, gašliais ir silpnapročiais."

Tikėkite, šie faktai nebūtų skelbiami, jei juose nebūtų pilnos teisybės.

Malvina S. Lasky

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mes Rekomenduojame, Kad Kiekvienas Lietuvis Savo Knygyną Papildytų Šiomis Knygomis:

SPARNUOTI LIETUVIAI—DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir velkimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Rygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lituaniką. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina $1.50.

NUSISYPSOK!

Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susiieškoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausios popieros ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu treddaliu nupiginta ir parsiduoda tik už 70 centų.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS KRONIKINĖS KNYGOS

Surinko ir išleido kun. A. Milukas. AMERIKOS LIETUVIŲ KRONIKA 1868—1893 m. 300 pusl. Popieros apdarais $3.00. b) AMERIKOS LIETUVIŲ PROFESIJONALAI IR KRONIKA. Du tomai. 476 pusl. Popieros apdarais $4.50. c) SPAUDOS LAISVĖ IR AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZUOTĖS SUKAKTUVĖS. Antra laida. 782 pusl. Popieros apdarais $5.00.

Reikalaukite
"GARSO" ADMINISTRACIJOJ
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.